

Metal grevi devam ediyor!

sayfa 4-5

Gerçek

Metal fabrikalarından haberler:

Tofaş, Oyak Renault, Bosch, Ford Otosan, Coşkunöz, Prysmian, Ferrero, Ankara Türk Traktör ve Manisa'daki metal işçilerinden haberler

sayfa 2-3

Haziran 2015 / Sayı: 68

www.gercekgazetesi.net

Devrimci İşçi Partisi'nin merkezi yayın organıdır.

iletisim@gercekgazetesi.net

Fiyatı: 1 TL

AKP'nin çifte hezimet

Çekirge bir sıçrar, iki sıçrar, üçüncüsünde... Gezi ile başlayan halk isyanı Tayyip Erdoğan'ı ve partisini feci hırpaladı. Ama arkasından gelen iki seçim testinden başarıyla çıktı Erdoğan. 30 Mart 2014 yerel seçimlerinde ayakta kaldı. Aynı yıl Ağustos'ta ise Ekmeleddin İhsanoğlu hediyesi olarak birinci turda cumhurbaşkanı seçildi. Sevenleri pek sevindi, nefret edenleri karalar bağladı.

Gerçek gazetesi ise Erdoğan'ın cumhurbaşkanı seçilmesini "Kırılınan zafer" olarak niteliyor ve şöyle yazıyordu: "Geçiş artık tamamlanmıştır. Bu güçler kendilerine yeni çözümler arayacaklardır. Demek ki, önümüzdeki dönemde hâkim sınıflar içinde çok kazanlar kaynatacaktır. (...) Şimdi şirket yönetim kurulu salonları kaynamaya başlayacaktır. AKP'nin içi kaynamaya başlayacaktır. Abdullah Gül'den üç dönemini doldurmuş bakanlarına kadar birçok politikacı hesaplarını yapmaya başlıyor. Ergenekoncular çizmelerini parlatıyor. Fethullahçılar beddualarını okuyor. Washington beyzbol sopasını sallıyor. Dokuz yandan gelen dış gıcırtilarını duymamak mümkün mü?"

Erdoğan'ı Gezi'ye rağmen ayakta tutan hâkim sınıflar ona artık sırtlarını dönerken, ezilenlerin safları da kayınıyordu. Ağustos'ta seçilen Erdoğan, 6 Ekim günü "Kobani düştü düşecek" dedi. O gece Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bir yıl arayla ikinci halk isyanı başladı. Kürt halkı Kobani ile dayanışma içinde serhildana kalktı. İşte en başta o halkın çocuklarıdır ki, 7 Haziran'da milyonlarıyla HDP'ye oy verip 12 Eylül'ün barajını yıktı ve Erdoğan'a ağır bir yenilgi yaşattı. HDP zaferini sağlayan, ikinci sırada, devletin Kürtlere ne yaptığını Gezi'de ayaklandıklarında anlayan "çapulcular"dır. Gezi isyanı ve Kobani serhildanı birleşmiş, Erdoğan'a ağır bir yenilgi tattırmıştır. Doğan mediasından TÜSİAD şirketlerine, Washington mediasından Gül'e kadar hâkim sınıf güçleri de Erdoğan'a sırt dönmüştür.

Gezi'nin ikinci yıldönümünde Erdoğan bir başka yenilgi daha yaşadı. 15 Mayıs'ta Bursa'da başlayan büyük fiili metal grevi kısa sürede Ankara'ya, Kocaeli'ne, Sakarya'ya, Eskişehir'e, İstanbul'a ve şimdi de Manisa'ya yayıldı. Metal işçileri on binleriyle yasal temeli olmayan bir fiili greve çıktılar. Oysa Tayyip Erdoğan ve adamları Ocak ayında aynı sektörde yapılan yasal bir grevi ikinci gününde "erteleme" adı altında yasaklamıştı. Gerçek sitesi "Bunu da erteleyin de görelim!" diye meydan okudu hükümete. Erteleyemediler, yasaklayamadılar! İşçi sınıfının gücü Tayyip Erdoğan'ın hükümet kararına ağır basmıştı!

Kobani düşmedi. Kürt halkı DAİŞ katillerine kahrmanca direndi. Ama şimdi Tayyip Erdoğan'ın koltuğu Van depreminden daha şiddetli biçimde sallanıyor. Erdoğan şimdi başkanlık rüyası değil, Roboski'nin ve Gezi şehitlerinin, 17-25 Aralık ve MİT TIR'larının hesabını vermenin kâbusunu görüyor. Bu daha başlangıç yoldaşlar, hevaler. Mücadeleye devam!

Gerçek

Bu daha başlangıç! Elî uzun adamları yargılayana kadar mücadeleye devam!

**Seçim:
Baraj yıkıldı!**

8-10

**Kadın
mücadelesi**

12

**3. Avrupa-Akdeniz
Konferansına
çağrı**

13

Metal fabrikalarından haberler

Tofaş grevi

Geçen aralık ayında sözleşmenin imzalanmasından sonra işyerinde mırıldanmalar başlamıştı. Yüksek sesle olmasa da tepkiler vardı. Türk Metal her zamanki gibi bastırıldı bunları ama Bosch'la yapılan sözleşme sonrası bu tepkiler arttı. İlk kez temsilcilerle tartışmalar oldu ve yuhalamalar başladı. Temsilcilerin basiretsiz olması, laflarının tutarsız ve dengelessiz olması herkesin gerçekleri görmesini sağladı. Yalanların işe yaramadığı görüldü.

Renault'yla birlikte bir pazar mitingi yapıldı. Bu mitingde Tofaş'tan gelenler olarak bir karar alıp "Diren Tofaş" isimli Facebook sayfasını kurduk. İletişimi buradan kurmaya başladık. Demokratik şekilde eleştirilerimizi yaptık ve Türk Metal'e karşı eylemleri arttırdık. Bu arada yönetimin de Türk Metal'in yanında yer alması eylemlerin artmasına yol açtı.

Renault'da işçilere saldırılması bardağı taşırdı. Renault'da iş bırakma oldu. Biz de orada yaşananlardan cesaret aldık. Cuma günü üretimin devam ettiği sırada iş bırakma kararı aldık. Son vardiya içerde kaldı ve 8 gün boyunca da fabrika içinde direnişi sürdürdü. Fabrika önü de diğer vardiyalardaki arkadaşlarla tutuldu. 8 gün

boyunca baskılarla karşılaştık. Tofaş çok büyük. Diğer fabrikalarda tek çıkış kapısı varken bizde kapı çok. Diğer kapılardan giriş çıkışlar yapılarak grevi kırmaya çalıştılar. Sonuçta kararlılığımızı koruyarak eylemi kazanımlarla sonuçlandırdık.

Biz eylemi bitirmeden mutlaka Renault'da grevdeki arkadaşlarla görüşüp ortak hareket etmek gerektiğini savunduk ama olmadı. Yönetim, havai fişeklerle kutlama havası yaratmaya çalıştığında tepki gösterdik. Bu grev boyunca dayanışmayı, kardeşliği ve gücümüzü gördük. Emekliliğine az süre kalmış işçiler bile tazminatlarını riske edip bu grevde yerlerini aldılar.

Grevden sonra Türk Metal'i tamamen sildik. Geçenlerde tekrar gövde atölyesine girdiler, yuhalamalarla karşılaştılar. Kızıp

gözlüklerini falan yere attılar. Sonra toplanıp insan kaynaklarına şikâyet ettik. Artık bölümlere giremiyorlar. Türk Metal'den sonra Çelik-İş fabrikada örgütlenmeye başladı. Bu çoğunluğun kararıydı. Biz Birleşik Metal'i savunduk ama çoğunluk Çelik-İş dedi. Bundan sonra verdikleri vaatlerin takipçisi olacağız. Büyük sınav verecekler sözleşme döneminde. Eğer satarlarsa bir dönem daha kaybetmiş oluruz ama onları da sileriz. Kaybede kaybede öğrenen bir toplumuz. Tofaş'ta muhafazakâr bir yapı var. Biraz da onun etkisiyle Çelik-İş öne çıktı. Diren Tofaş sayfasını Diriliş Tofaş olarak değiştirdik. Dirilip kendimize geldikten sonra artık ne yeni bir sarı sendikaya ne de patronlara karşı boyun eğmeyiz.

Grevci bir Tofaş işçisi

Kavgamız ekmek kavgası

Ford Otosan, çalışanların bir korku duvarı içinde, patron sendika işbirliği ile hakkını arayan ve sesi çıkanın ekmeğinden olduğu bir işyeri. Her sözleşmede giderek kötüleşen sözleşmeler ve uygunsuz çalışma koşulları insanlarda öfkeyi tetikledi. Bunun üzerine üç senelik sözleşme ve Bosch'a verilenler (sürecini net bilmiyorduk) öfkeyi arttırdı.

Daha sonra Renault işçilerinin atılan arkadaşlarına sahip çıkılmalarını gördüm. Üzerine Türk Metal çetelerinin işçilere saldırması ve ekmek kavgasında olan insanları terörist ilan etmesi ve bunları paylaşan arkadaşlarımızın yine Türk Metal tarafından önce taciz edilmesi sonra da ekmeğinden edilmesiyse öfke ayyuka çıktı.

Bu esnada hem dayanışma hem de Türk Metal'in fabrikamızdan silinmesi için ve ekmeğinden olan

kardeşlerimizin aramıza dönmesi umudu ile Seka Park'ta toplanma kararı aldık. İlk toplantımızda yine bir ürkeklik olsa da kararlı bir kitle oluştu. Yine Türk Metal çetesi fişleme çalışmaları için etrafımızda dolanınca, artık safımızı tamamen belli ederek herkes görülebilir bir pozisyonda fişleyenlere karşı omuz omuza durduk. Ardından ertesi gün fabrika içinde toplanma ve eylem kararı aldık. Fabrika yönetimi idari izin ile kararımızı boşa düşürmeye çalıştı. Bu sefer fabrika önünde toplanma kararı aldık. Belsa önünde binler olduk ve sendikadan istifalar başladı. Bursa'da grevde olan sınıf kardeşlerimiz için Bursa'ya gidilecekti. Bunun için gönüllüler dışındaki arkadaşlarımız dağıldı. Tam yola çıkacaktki ki üretim başladı mesajları geldi. Ve yine uygunsuz bir çalışma planı dayatıldı. Bu sefer Bursa'ya gidiş iptal edilip içeri girilecek derken öncülerin de içinde bulunduğu bir bölüm yıllık izne çıkarıldı.

Bu sefer işyeri önünde eylem kararı aldık. Fakat şu gerçektir ki ilk zamanki iletişim ve kararlılık, sayımız arttıkça zayıfladı. Öfke yerini kuruntulara bıraktı. Eylem bilinci olmaması ve ne yapılacağına dair bilgi sahibi olunmaması yüzünden seçtiğimiz geçici temsilcilerle yüklenildi. Kendi içimizdeki komiteler ve görevlendirmelerde çok kısıtlı kalınca kopukluklar oldu. Sürecin uzaması ve yeni ayla beraber işçinin ay sonunu zor getirdiği bir işletmede, doğal olarak kendi derdine düşmeler, çatlak sesler başladı. Fabrika yönetiminin mesaj ve tebligatları, içerdeki personele aratmaları vs. durumlar zaten saf öfke ile çıkılan yolda korkuya dönüştü. Bilanço daha çok işçinin atılması oldu. Fakat biz biliyoruz ki bu sadece birinci raund. Biz mücadelemizi devam ettirmek kararlılığı ile Birleşik Metal sendikasında birleşiyoruz. Daha bilinçli daha örgütlü ve tek ses olarak geri geleceğiz. Kavgamız ekmek kavgası. Kavgadan korkmak olmaz. Yüreğimizi ortaya koyarak hakkımız olanı alacağız. Şimdilik zafere ulaşmak için sadece bir adım geri attık.

Ford Otosan'dan bir işçi

Dönüm noktası işten atılan arkadaşlarımıza işi durdurarak sahip çıkmamızdı

Renault'da dönüm noktası 16 arkadaşın kartının basmadığı geceydi. Daha önce de benzeri olmuş ancak bu seferki gibi dik durulmamıştı. Haber geldiğinde biz içerdeki vardiyadaydık. Dışarı çıkmadık. Gelen vardiya da içeri girmedi. Sabah vardiyasını da fabrikaya çağırдық. Bir anda tüm fabrikanın işçileri olarak direnişe geçtik. Üretim durdu. Ondan sonra aslında "Teknik bir hata oldu" gibisinden kıvrarak arkadaşlarımızın çıkışlarını iptal ettiler. Aslında hata falan yoktu. Bizim tepkimiz yüzünden geri almak zorunda kaldılar. Renault'da yönetimin işçilerle

görüşme yaptığı gün iplerin de koptuğu gün oldu. Biz taleplerimizin karşılanacağını beklerken, adeta bizle alay eder gibi davrandılar. Aynı hikâyeleri tekrarlayıp sözleşmede herhangi bir değişiklik yapılamayacağını söylediler. Türk Metal'in de arkasında durdular. Bunun üzerine eylemler yoğunlaştı sonunda da işi tamamen durdurduk. Yaptığımız eylemin sonunda, şu an bir dinlenme ihtiyacı var. O yüzden doğrusu biraz işleri yavaştan aldık. Ama bize verilen sözlerin yerine getirilmemesi durumunda yeniden eylemler olacak.

Renault'dan bir işçi

Biz Renault ve diğer fabrikalardaki mücadeleyi başından beri kendi mücadelemiz olarak gördük. Mudanya'da sendikamızla birlikte destek yürüyüşleri düzenledik. Ayrıca bireysel olarak gidip gecelerimizi Renault önünde geçirdik. Renault işçisi şu anda sendikasız. "Harranlıyız." diyorlar. Pek çok arkadaşın DİSK'e de soğuk baktığını görüyoruz. Bizim de sendikamızdan

şikâyetlerimiz oluyor. Ancak Birleşik Metal, MESS ortağı Türk Metal'den ya da hükümet yanlısı Hak-İş'ten farklı olarak temsilcilerimizi ve yöneticilerimizi kendimizin seçebildiği bir sendika. Eğer Renault ve tüm metal işçileri ile aynı çatı altında buluşabilirsek hem makus talihimizi hem de istediğimiz doğrultuda sendikamızı değiştirebiliriz.

Prysmian'dan bir işçi

Eylem kırıldı ama Türk Metal de silindi

Direnışten sonra fabrikadaki durum normale döndü. Türk Metal'in ofisi grevden bu yana kapalı. Eylemler döneminde olduğu gibi şimdi de Tofaş'a Renault'ya yapılacak iyileştirmeleri bekliyoruz. Biz kırılmalar olduktan sonra içeri girmiştik. İlk günlerin moral bozuklukları geçti gibi ama yine de eylem kırılarak bittiği için yeni bir hareket başlaması zor. Yine de yönetim tekrar eylemlerin başlamasından

korktuğu için söz verdikleri paraları tam zamanında yatırıyor. Takım liderleriyle "Aman bir şey olmasın" diye haberler gönderiyor. Bursa'da kalabalık olduğumuz, tüm fabrikalarda bir güç oluşturduğumuz için işverenler çekiniyor. Bu yüzden beklendiği gibi bir işçi kıyımı yaşanmadı. Dönüp baktığımızda her şeye rağmen artıda olduğumuzu görüyoruz.

Coşkunöz'den bir işçi

Bu yolun önündeki engelleri aşmak için Birleşik Metal çatısı altında birleşmeliyiz

Şimdi ileriki sözleşmede Reno ve Tofaş gibi fabrikalar sözleşme dışı bırakılacak ve büyük bir ihtimal MESS bu mücadeleyi kendine çevirmeye çalışacak. Çünkü işçiler kararsızlık içinde ve bölünmüş durumdadır. Tofaş'ın Çelik-İş'e kayması MESS ve işveren için olumlu bir durum. Tofaş işçileri en az geleceklerini 6 yıl ipo-

tek altına alacaklar. Bu konudaki Türk Metal'in açıklamaları doğru. Fakat bu iki sendika da işçilerin hiç bir isteğine yanıt verecek durumda değil. Bir an önce DİSK Birleşik Metal'de birleşip önce sınıf mücadelesi verilmeli ancak bu şekilde işçi sınıfı sürekli kazanımlar elde edebilir. Aksi halde verilen tepkiye göre bir seferlik

kazanımlar elde edilir. Örgütsüz ve kendiliğinden bırakılan işçi sınıfı, Çelik-İş gibi sarı sendikalara umut bağlayabilir. Asıl önemli olan bu metal grevinden sonra işçi sınıfının gideceği yoldur. Bu yolun önündeki engelleri aşmak için ise Birleşik Metal çatısı altında birleşmeliyiz.

Bosch'tan bir işçi

Binlerce insanın eylem alanında toplanmasının en başlıca sebebi senelerin birikimidir. Senelerce ezilen işçiler olduk. Sosyal hayatı olmayan işçiler olduk. Yıllarca süren içimizde biriktirdiğimiz haksızlıklar bir kıvılcımla herkesi yasal olan eylemimize getirmeye başladı. İşyerindeki her kademe de mobbing uygulaması psikolojik travmalar yarattı bizde. Maddi zorluklarla kıt kanaat geçinmeye zorlandık. Senelerce sesimizi çıkaramadık ve bir kıvılcımla toplanmamıza sebep oldu. Oraya hiç gelemeyen işçi arkadaşlarımız değil de bizi yarı yolda bırakanlar, en başta satanlardan daha çok yaktı canımızı. Bir akvaryum var-

dı küçük bir çatladı, kapamaya başladık. Biz çok güzel bir birlik yakalamıştık. Psikolojik savaşlarla baş etmeye başladık. Kimimiz kazandı kimimiz kaybetti.

Bursa'da başlayan bu kıvılcım, bizim fabrikamıza sıçradı. En başından en sonuna kadar fabrikamızda başlayan eylemin içindeydik. Şu an bu yazıyı iki kişi yazıyoruz. Birimiz diğerimizi eyleme sonradan dahil etti. Fakat sonradan katılanımız şu anda dışarıda ve yasadışı eyleme katılıp başkalarını teşvik etmekte suçlanıyor. Bu haksızlık değil de nedir? Biz orada her türlü iftiraya maruz kaldık. Hatta fabrika işçisi olmadığımız bile söylendi. Fakat biz

hepimiz Ford işçisiydik. Aramıza hiç kimseyi almadık. Bize desteğe bir sürü grup geldi. Biz onlara misafirperverliğimizi gösterdik. Fakat alanımıza kimseyi sokmadık. Yeterli sayıyı yakaladık. Ama fabrika yönetiminin her zaman yaptığı baskıdan grev alanımızda da kurtulamadık. Her gün işten çıkarılmakla tehdit edildik. Bölünmeye çalışıldık. Nitekim de etkili oldu. Çünkü büyük bölümümüz küçük şehirlerden gelen gurbetçilerdik. Yüzde doksanimiz evli barklı çoluk çocuk sahibi, borcu harcı olan insanlarız.

Ford Otosan işçisi

Metal İşçisinin Sesi büyüyor!

İletişim: metaliscisinsesi@gmail.com

Bursa'da başlayan ardından Eskişehir, Ankara, Kocaeli ve Sakarya'ya sıçrayan metal fırtına dinmiyor. İşçilerin iletişim ve haberleşme bülteni olan Metal İşçisinin Sesi, metal grevinin sesi olmaya devam ediyor. Bir mücadele platformu olmaya aday olan bültenimiz aynı zamanda işçilere yol gösterecek bir araç olma hedefini de önüne koyuyor.

Grev başladığından beri gerek Metal İşçisinin Sesi'nin Facebook sayfasına gelen mesajlarla gerekse de bülten dağıtımlarıyla birçok işçi grubuyla iletişim sağlandı. Facebook sayfasını takip eden insan sayısı 11 bini aşmış durumda. Bunların büyük bölümü, başta Ford olmak üzere metal işçilerinden oluşuyor. Metal İşçisinin Sesi, metal işçileri-

ni yanlıtıcı haberleri paylaşmıyor. Üstlendiği sorumluluk itibarıyla sonuçları kestiremeyen mücadele yöntemleri yerine örgütlü mücadelenin önemi ve gerekliliğini vurguluyor.

Metal İşçisinin Sesi, kendini facebook üzerinden var eden bir bülten/platform değildir. Sosyal medya metal işçileri için sadece haberleşme ağıdır. Ancak bizlerin haberleşmeden daha fazlasına ihtiyacımız var. Metal İşçisinin Sesi bu yüzden sokaklarda ve fabrikalarda vücut buluyor. Son bir ay içerisinde Gebze bölgesinde açılan stantlar ve bülten dağıtımları sayesinde birçok metal işçisiyle irtibat kuruldu. Metal İşçisinin Sesi'ni oluşturan, ona mektup gönderen işçiler tek bir sendikaya üye değiller. İş-

lerinde şimdiden mücadele etmeye hazır sendikasız, Türk Metal'den kopan, Birleşik Metal'e üye veya fabrikası tarafından Çelik-İş'e üye yaptırılmak istenen işçiler var.

Metal İşçisinin Sesi mücadeleye adım attığından beri işçilerin gücüne ve inisiyatifine dayanan komitelerde birleşmeye çağırıyor. Sadece sendikasız fabrikalarda değil, sendikalı/sendikasız ayrımı yapmadan tüm fabrikalarda mücadelemizi kendi ellerimize almanın vakti geldi!

Metal İşçisinin Sesi olarak diyoruz ki; Bizler metal işçileri olarak metal grevi sayesinde birlikte mücadele etmeyi öğrendik ve öğrenmeye devam ediyoruz. MESS'e ve onun uşağı Türk Metal'e karşı sesimiz daha da gür çikmalı. Metal İşçisinin Sesi de bunun aracı olmalı. Onu daha da güçlendirmek için çalışmalıyız.

Tüm metal işçisi arkadaşları bu mücadelede bir taraf olmaya, patronlara karşı birlik olmaya çağırıyoruz!

Ferrero'da sendika değişimi

Manisa Organize Sanayi Bölgesinde üretim yapan ve 2013 yılında Tek Gıda-İş Sendikasına üye olan Ferrero fabrikası işçileri, 2015 yılında yapılan toplu iş sözleşmesinin istedikleri gibi olmaması üzerine toplu bir şekilde DİSK'e bağlı Gıda-İş sendikasına geçtiler.

Toplu sözleşme öncesinde işçilerden görüş alan Tek Gıda-İş temsilcileri, işçilerin taleplerini karşılamayan bir sözleşmeye imza attı. Tek Gıda-İş temsilcileri, yapılan sözleşmeyi işçilere anlatmak için yaptıkları toplantıda işçilerin tepkisi ile karşılaştı. Bir işçi arkadaşımız yapılan bu sözleşmeyi protesto ederek sendika üye kartını sendika temsil-

cisinin yüzüne attı ve aynı gün Tek Gıda-İş Sendikası'ndan istifa ederek DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'na üye oldu. Ertesi gün fabrikaya gelen arkadaşımız işten çıkartılmış olduğunu öğrendi. Bu durum üzerine de işçiler sendikaya tepki göstererek toplu bir şekilde Gıda-İş Sendikası'na üye oldular.

Böylelikle metal işçilerinin iş birliği sarı sendikalara karşı yükseltmiş oldukları mücadele bayrağı Manisa Organize Sanayi Bölgesinde de dalgalanmış oldu. Ferrero işçileri haklarını savunmayan sendikaya gereken dersi verdi.

Ferrero'dan bir işçi

Türk Traktör'de sendika şart

12 gün boyunca patrona ve Türk Metal'e karşı büyük bir kararlılıkla karşı durduk. Her ne kadar istediğimiz sonucu alamamak da grevin kazanımlarının büyük olduğunu düşünüyorum. En başta başımızdaki sendika görünümü çeteden kurtulduk. Şimdi hiç vakit kaybetmeden temsilcilerimizi kendimizin se-

çebileceği sendikaya geçmeliyiz. Duyularımıza göre fabrika yönetimi çok fazla sayıda işçiyi işten çıkarmayı planlıyor. Grevde temsilciliğimizi yapan arkadaşlarımızı şimdiden kapının önüne koydular bile. Birçok arkadaşımızı da ücretli izine çıkardılar. Hem işine son verilen arkadaşlarımızı tekrar işe aldırarak için hem de daha çok arkadaşımızın işten atılmasını engellemek için tekrar birliğimizi sağlamak zorundayız. Bunun tek yolu ise patronun değil bizim çıkarlarımızı savunacak bir sendikanın fabrikamızda olması.

Ankara Türk Traktör'den bir işçi

Üzerimizde büyük baskı var

Grevin sona ermesinden hemen sonra yönetim üzerimizde büyük bir baskı kurdu. Grevden sonraki ilk gün arkadaşlarımızı işten attılar. Karşı çıkalım dedik vardiyaları ayırdılar, fabrikanın önüne polis yığdılar. Patron bizzat kendisi bantlarda dolaşarak günlerdir. Aramızda konuşmamız bile neredeyse imkansız hale

geldi. Türk Metal temsilcileri de bir yandan telefonla tehdit ediyor bazı arkadaşlarımızı. Güya Tofaş'taki anlaşmanın aynısı bizde de uygulanacaktı. Sözlerinde durmadılar. Yazılı bir anlaşma yapmamamız hataydı.

Ankara Türk Traktör'den bir işçi

Bursa metal işçilerinin yaktığı ateş Manisa'ya sıçradı

Bursa'daki metal işçilerinin, kötü çalışma koşullarına, düşük ücretlere ve bu duruma neden olan işbirlikçi Türk Metal Sendikası'na karşı başlattığı isyan ateşi Manisa'da da karşılığını buldu. Bursa'da başlayan bu öfke, dalga dalga ülkenin tüm organize sanayilerine yayıldı. Kısa sürede Kocaeli, Gebze, Ankara, İzmir başta olmak üzere tüm sanayi havzalarında karşılığını buldu. Uzun süredir hem MESS'le yapılan toplu sözleşme koşullarına hem de sendikanın baskılarına, anti-demokratik tutumlarına karşı büyük

bir öfke biriktiren Manisalı metal işçileri kendi talepleri ile Türk Metal Sendikası'nın kapısına dayandı.

Önce İndesit işçileri ilkinde 60, ikincisinde 70 kişilik gruplarla sendikanın kapısına dayandılar, sendikayı mücadeleye çağırdılar. Aynı gün ECA işçileri de (Elba ve Valf işçileri) 160 kişilik bir grupla sendikanın kapısına dayandı ve sendikayı mücadeleye çağırdı. Sendikaya bir haftalık süre veren metal işçilerinin taleplerinin temelinde Renault işçilerinin kazandığı haklar var.

Manisa'dan bir metal işçisi

Ocak'tan Mayıs'a metal grevlerinin kazanımları

Metal işçisi 2015'e grevle başladı. MESS ile 3 senelik grup sözleşmesini imzalamayı reddeden DİSK Birleşik Metal-İş sendikası 29 Ocak'ta greve çıktı. Bu grev ikinci gününde Bakanlar Kurulunca apar topar ertelendi. Yani yasaklandı. Ertelemenin ardından Yüksek Hakem Kurulu'na giden süreç, MESS-Türk Metal-Çelik İş ortak yapımı sözleşmenin Birleşik Metal İş'e de dayatılmasıyla sonuçlandı. Ancak tam bu sırada metal sektörünün başkenti Bursa'da isyan patlak verdi. Sebep, Türk Metal'in Bosch'la yaptığı sözleşmenin MESS sözleşmesinden çok iyi olması ve Bosch işçileriyle Türk Metal üyesi diğer işçiler arasında fark oluşmasıydı.

Başlangıçta, Oyak Renault'nun merkezinde yer aldığı isyan, sarı Türk Metal sendikasını hedef alıyor, işçiler Bosch sözleşmesinin aynısını talep ediyordu. Türk Metal ve MESS bir ağızdan; "Bir kez sözleşme bağlandı, kuruş iyileştirme olmaz." deyince de sendikadan istifa dalgası önce Bursa Organize Sanayi'deki fabrikaları, sonra

da Tofaş'ı içine aldı. Bursa'nın önemli fabrikaları Mako, Coşkunöz, Valeo, Delphi, Ototrim gibi fabrikalarda işçiler adeta Türk Metal'i sildiler. 1998'de de benzer bir kalkışma olmuştu. İşçiler baskılar ve işten çıkarmalar karşısında mücadeleyi ileriye taşıyamayıp kaybetmişlerdi. Şimdi ise Oyak Renault'da 16 kişinin işten atılmasına iş bırakmayla karşılık veriliyor ve tek bir işçi bile iş başı yapmadığı için şirket işten çıkarılmaları iptal etmek zorunda kalıyordu.

İşleri 1998'deki gibi halledebileceğini düşünen patron yanılmıştı. Türk Metal de daha önce 1998 ve 2011'de (Bosch işçilerinin Birleşik Metal İş'e geçmesi süreci) işçileri yıldırma için uyguladığı zorbalığı yine devreye soktu. Türk Metal'den istifa etmek için toplanan işçilere yine Türk Metal'in zorbaları saldırdı. Ama Renault'yu yıldırtacağım derken Tofaş ayaklandı. Tofaş şubesinde işçilere saldırmaya giden Türk Metal tetikçisi Mesut Dinç, fabrikada "Mesut gelsene, bizi de dövsene!" sloganlarıyla karşılandı. İşçi, gücünü gördük-

ten sonra talep ettiği iyileştirmeleri almak için de grev yolunu seçti. Önce Oyak Renault, sonra Tofaş, Coşkunöz ve Mako grev dedi. Grev dalgası Bursa'yı sardı, Kocaeli'ye, Ford Otosan'a, oradan Ankara'da Türk Traktör'e ve yine Eskişehir'deki Ford fabrikasına sıçradı. Grevler devam ederken Türk Metal'in bulunduğu tüm fabrikalar birer birer isyan bayrağını çekip istifaya başladı.

Metal grevleri bu satırlar yazılana kadar toplamda 20 bine yakın işçiyi kapsadı. Yasal süreç izlenerek gerçekleşmediği halde bu rakam Ocak ayındaki Birleşik Metal İş grevini geride bırakıyordu. Oyak Renault, Mako, Tofaş gibi fabrikalarda protokoller imzalandı; grevler kazanım elde edilerek bitirildi. Eylemin kırıldığı fabrikalarda ve hiç eyleme çıkmayan fabrikalarda bile bu kazanımların etkileri görüldü. 1000 TL avans, "Ben de isterim." diyen her fabrikadaki işçilere verilmeye başlandı. Ayrıca MESS'in "Ramazan ayında ek iyileştirme" sözü de protokollere yansımış durumda. İşçiler saat ücretine

zam istiyordu. Bu olmadı. MESS kazanımların kalıcı olmasını engellemek için bu noktada diretti. Ama işçiler sendikal özgürlüklerini elde ederek gelecekte hak ettiklerini almanın yolunu açtı. Daha önce kâğıt üzerinde kalan sendika seçme özgürlüğü grevle kazanılmış oldu.

Toplamda bir bilanço çıkarmak gerekirse grevin kazanım hanesine şunlar yazılabilir:

1. İşçi düşmanı yasalarla kısırlı bağlanmış sendikalar ve işçi hareketi için fiili mücadeleden mümkün ve tek gerçekçi yol olduğu kanıtlanmıştır.

2. Ocak ayında yasaklanarak yarım kalan metal grevinin bıraktığı bayrağı, Türk Metal üyesi işçiler devralmıştır. Grev yasaklamanın nasıl boşa çıkarılacağı somut örneği bu büyük mücadelede görülmüştür. Açıkça söyleyebiliriz ki 2017 MESS sözleşmeleri grevle sonuçlanırsa Bakanlar Kurulu'nun olası bir grev yasaklama kararı işçilerin iradesine çarpacak ve hükümsüz kalacaktır. Bu iradeyi eyleme dönüştürmeyen sendika ise kim olursa olsun Türk Metal'in akıbetiyle

karşı karşıya kalacaktır.

3. Sözde Anayasal güvence altındaki sendikal özgürlükler, ancak işçinin bileğinin gücüyle gerçek bir özgürlüğe dönüşmektedir. İşçi birlikte hareket ettiğinde Türk Metal'in kalelerini bir bir düşürmüştür. Şimdi adım adım Birleşik Metal İş'e geçişler başlamakta ve Ocak grevinin bayrağını devralanlar bu bayrağı daha da yükseltmek için sınıf kardeşleriyle buluşmaktadır.

4. Metal işçisi, yalanları bir bir yıkmıştır. Artık kimse işçiyi eskisi gibi kandıramaz. Bağlanan sözleşme değiştirilemezmiş, iyileştirme olmazmış, iş bırakma, grev yapılamazmış... Tüm bu yalanlar metal işçisinin çelik yumruğunun altında tuz buz olmuş, dağılmıştır. Bu yüzdendir ki eylemlerin biri bitiyor diğeri başlıyor. Gerçekle buluşan metal işçisi kaderini kendi eline alıyor. Şimdi sırada Manisa ve İzmir var. Bu dalganın Karabük ve İskenderun kıyılarına vurması ise an meselesi.

İşçiler, sıra MESS hükümetinde!

15 Mayıs'ta yola koyulan, Haziran başına geldiğimizde ilk başladığı fabrikalarda çoğunlukla kazanımlarla sona erdiği halde başka fabrikalara sıçrayan büyük fiili metal grevi, sadece içinde ortaya çıktığı sektörde işçi mücadeleleri açısından değil, Türkiye'nin genel gidişatı bakımından da büyük bir önem taşıyor.

● Metal grevi bir bakıma işçi sınıfının Gezi'si'dir. 2013'te Gezi ile başlayan halk isyanı işçi sınıfının kendine özgü taleplerinin kendine özgü mücadele yöntemleriyle savunulmasına sahne olmamıştı. İşçi sınıfının çeşitli katmanları bu halk isyanı içinde yer aldı, ama sınıf olarak değil. Şimdi büyük metal grevi gecikmiş bir proleter Gezi isyanı gibi görülebilir. Ancak metal grevi sarı sendika Türk Metal'e ve patron

örgütü MESS'e karşı bir mücadeledir. Bu anlamda, ne Gezi, ne de Ekim 2014'teki Kobani (Kobanê) serhildanı gibi devleti ve siyasi iktidarı karşısına alan bir isyan değildir.

● Büyük metal grevi 1980'li yılların başında 12 Eylül askeri rejiminin işçi sınıfının mücadeleciliğini ezmek ve kontrol altında tutmak üzere oluşturduğu çalışma ilişkileri sisteminin yüreğine vurulmuş bir darbedir. 1960'lı ve 70'li yıllarda Türkiye işçi sınıfının mücadelelerinde öncü rolünü, metal işçilerinin örgütü DİSK Maden-İş oynuyordu. Türk Metal bu sektörün işçisini kışla disiplinine sokmak üzere askeri rejim ile MESS'in ortaklığında gerici Türk-İslam sentezi doğrultusunda kurulmuş bir sarı gangster sendikasıdır. Türk Metal'e darbe, 12

Eylül'ün mirası sisteme darbedir.

● Büyük metal grevi, aynı zamanda metal sektörünün ötesinde sarı sendikacılığa veya sağ ya da sol görünümü sendika bürokrasisine büyük bir tehdit yaratmaktadır. İşçilerin birleşerek mücadele ettiklerinde bu sendikaların en güçlüsüyle bile başa çıkabileceğini gösteren metal grevi, başka sektörlerin işçilerine de ilham olacaktır. Önümüzdeki dönemde sendika bürokrasisini zor günler bekliyor.

● Metal grevi daha genel olarak işçi sınıfı mücadelelerine ivme kazandıracaktır. Daha şimdiden Aliğa Petkim işçisinin toplu pazarlık prosedürünün orta yerinde yasal gerekleri kale almadan kendini fabrikaya kapatması ve bu eylem sonucunda patronun tavizler koparması geleceğin

aynası olmuştur.

● Son yılların büyük işçi eylemleri, hep sendika bürokrasisinin katkılarıyla yenilgiye uğratılmıştır. Tekel ve Greif çarpıcı örneklerdir. Metal grevini bu örneklerden ayıran, eylemin bürokrasiyi hedef tahtasına oturtmuş olmasıdır. Bu işçi sınıfı mücadelelerinde yeni bir evre demektir.

● Bu gelişmeler gerçekleştiği takdirde, işçi sınıfının öncü katmanlarının safları genişleyecek, sınıf içinde çalışmakta olan partilerin gücü artacak, Marksist sosyalizmin sesi toplumda daha berrak biçimde duyulacaktır.

● Metal işçisinin ayağa kalkması, Gezi ile başlayan halk isyanının açtığı yeni dönemi bir ileri evreye taşımıştır. Türkiye 2013 ve 2014'te iki halk isyanı yaşadığından sonra (Gezi ve Kobani), 2015'te

de on binlerce işçinin yasalara, sarı sendikaya ve patron örgütüne meydan okuduğu bir kitlesel eyleme tanık olmaktadır. Bu henüz bir isyan değildir, ama sınıf karakteri bunu düzen açısından belki de ötekilerden bile tehlikeli kılmaktadır. Zayıf nokta sınıfın bilincinde ve örgütlülüğünde henüz gidilecek çok yol olmasıdır.

Şimdi sıra Ocak grevinde MESS'in hükümeti gibi davranan AKP hükümetine karşı mücadeledir. Sonuç olarak denebilir ki, Devrimci İşçi Partisi'nin son yıllarda 1 Mayıs'larda ve başka zamanlarda işçi sınıfına hitaben dile getirdiği slogan şimdi tam anlamıyla güncelleştirilmiştir: İşçiler, siyasete, partiye, devrime!

Metal grevinin dersleri ve işçi sınıfının yolu

Yıllardır işçi mücadelelerinin konuşulduğu toplantılarda dönüp dolaşır hep aynı şeyler tekrarlanır. 80 öncesinin mücadelecisi işçisi övülür, bugünün sağ partilerine oy veren işçileri yerilir. Kavellerden, 15-16 Haziranlardan geliyoruz denir. Sendikal hareketin krizinden bahsedilir. Bu krizi aşmak için sendikal anlayışların değişmesi gerektiğinden dem vurulur.

Artık sendikacıların katıldığı toplantılarda hiçbir şey eskisi gibi tartışılmaz. Devrimci öncü işçiler eskisi gibi tartışılmasına izin veremeyecektir. Çünkü Ocak ayında grev yasaklamasına işgalle cevap veren, Mayıs ayında haftalarca fiili grev yapan on binlerce işçi tartışmalara pratikte nokta koymuştur. Sendikal hareketin krizini çözecek olanların sendika bürokratları değil mücadele eden işçilerin kendisi olduğunu göstermiştir. Devrimci işçiler metal grevinin derslerini çıkartmaktadır ve tüm işçi hareketini bu grevlerin kazanımlarını ileriye taşımaya çağırılmaktadır.

1. Grevler metal işçisi için büyük bir güç gösterisi ve dev bir adımdır. Ancak sendikal bilinç sınıf bilincine dönüşmeden kazanımlar kalıcı olamaz. Grevler boyunca sermaye MESS çatısı altında bir sınıf bilinciyle hareket etmiştir. Ancak metal işçileri zaman zaman ücret taleplerine sıkışarak tüm metal işçilerini kapsayan ve tüm sınıfa seslenen bir bakış açısı ortaya koyamayarak, MESS'in türlü oyunlarına ve bölme çabalarına birlik ve bütünlük içinde

cevap verememiştir.

2. Bir dahaki büyük mücadelede bu eksiklerin giderilmesi için güçlü bir sendikal eğitim süreci gerekir. Metal işçileri grev süresince gördü ki ya büyük bir coşkuyla ileri atılıyor ya da tam bir moral bozukluğuyla bozgun havasına giriyor. Bu ikisinin bir ortası olmalıdır. Metal işçisi başarı ve yenilgilerin nedenlerinin bilincine varmak üzere bir tartışma ve eğitim seferberliği içine girmelidir. MESS bugün bir hamle yaptığında 6-10 sene ötesini hesap ediyorsa metal işçisi de bunu yapabilmelidir. Sendikal bilincini sınıf bilincine taşımalıdır.

3. Metal grevlerinin en büyük gücü taban örgütlenmeleridir. Kurulan komiteler, sosyal medya üzerinden binlerce metal işçisinin etkileşim halinde olması, işçi demokrasisinin ve işçi denetiminin nüvelerini oluşturmuştur. Bu komiteler kalıcılaştırılmalı ve yaygınlaştırılmalıdır. Sosyal medya iletişiminin dayanışma ve cesaret verici yönü geliştirilirken, bilgi kirliliğini önlemek, işçi demokrasisini kurumsallaştırmak için taban örgütlerine ağırlık verilmelidir.

4. Ocak'ta greve çıkan on binler ile Mayıs'ın grevci metal işçileri aynı çatı altında buluşmalıdır. Yüz binlerce metal işçisinden örgütsüz olanların örgütlenmesi, sarı sendika boyunduruğunda olanların ise sendikalarından istifa ederek aynı çatı altında birleşmesi için seferberlik başlatılmalıdır. Bu çatı için bugün en uygun aday DİSK'e bağlı Birleşik

Metal sendikasıdır. Ford ve Enpay gibi işyerlerinde başlayan hareket tüm fabrikalara yayılmalıdır.

5. Birleşik Metal çatısı altında birleşirken tüm fabrikalar taban örgütlerini korumalı ve şubeler kurarak yeni sendikadaki yerini almalıdır. Bu Birleşik Metal'in de bürokratik hakimiyet ve ataletten kurtulması için büyük bir adım olacaktır.

6. Metal işçisi birliğini koruyabilmek için siyasetten uzak durma refleksi göstermiştir. Bu kısa vade için belki yararlı olmuştur. Ama pek çok aşamada mücadele siyasetle kırılmıştır. Her fabrikada öncüler teröristlikle suçlanmış, işçinin çatısı olabilecek tek sendika olan DİSK iftira kampanyalarıyla karalanmıştır. DİSK'i bürokratik olmakla, fiili meşru mücadeleyi hayata geçirmekle eleştirmek başkadır, onu terörist, PKK'lı gibi iftiralarla karalamak başka. Eleştiri ilerletir. Karalama ise sınıf düşmanına yarar. Dolayısıyla metal işçisi siyasetle de ilgilenmelidir. Yıllardır dayatılan burjuva siyasetini bir kenara bırakarak sınıf siyasetinde kendini geliştirmeli, akla kararlı net bir şekilde ayrabilmelidir.

8. Nihayet metal grevinin deneyim ve dersleri sektör ayrımı gözetmeksizin tüm işçi sınıfının ve kamu emekçilerinin kazanımı haline getirilmelidir. Taban örgütlerine dayanan, kitlesel, fiili ve meşru mücadele ile sendikaları bürokrasinin hakimiyetinden kurtaracak bir işçi denetimi tüm öncü işçilerin temel düsturu haline gelmelidir.

Levent Dölek

Sendikal bilinçten sınıf bilincine

Marksizm yani bilimsel sosyalizm, toplumu anlamının ve onu değiştirmek için yapılan bilinçli devrimci eylemin bilimsel teorisi. Bu bilimsel teorinin en önemli özelliği pratiğin sınamasından geçerek doğruluğunun kanıtlanması ve yine bu sınamma sürecinde kendini geliştirmesidir.

Metal sektöründe ve bu sektörün kalbi olan Bursa'da başlayarak Kocaeli, İstanbul, Eskişehir, Ankara, İzmir ve Manisa'ya sıçrayan grevler ve işçi eylemleri, sınıf mücadelesini tarihin motor gücü olarak gören Marksizm açısından da bir sınav alanı oldu.

Marksizm ne diyor? Toplum sınıflara ayrılmıştır. İşçi sınıfının mücadele potansiyeli ve gücü, üretim sürecindeki konumundan, kapitalist toplumda değer emek tarafından üretilmesinden gelmektedir.

Metalde ne oldu? Büyük çoğunluğu sağ partilere oy veren, öncesinde sola ve sosyalizme herhangi bir sempati duymayan binlerce işçi bir araya gelmiş, temsilcilerini seçmiş, eylemler yapmış ve nihayet bu eylemleri onlarca güne yayılan grevlere kadar taşımıştır. Üretimden gelen güçleriyle Türkiye'nin dev sermaye kuruluşlarını kendi öz güçleriyle anlaşma masasına getirmiş ve kazanımlar elde etmiştir. Hangi partiye oy verirse versin, kendini nasıl görürse görsün on binlerce metal işçisi apaçık bir sınıf eylemliliği göstermiştir.

Marksizm ne diyor? İşçi sınıfı ve kapitalistler arasında uzlaşmaz bir çıkar çatışması vardır.

Metalde ne oldu? İşçiler önce "bizim yönetimle, şirketlerle sorunumuz yok, derdimiz Türk Metal" ile dediler. "Sendika istifa", "Türk Metal istifa" sloganları atıldı. Şirket yöneticilerinden, İK görevlilerinden kendilerine müttefik arayanlar çok oldu. Ancak metal işçisi sarı sendika Türk Metal'i silmez karşısında patronları ve patronların örgütü MESS'i buldu.

Marksizm ne diyor? Devlet hakim sınıfın baskı aygıtıdır. Kapitalizmde devlet, sermaye devletidir.

Metalde ne oldu? İşçiler önce valinin, kaymakamın arabuluculuk yapmasından medet umdular. Ancak kısa sürede valiler ve kaymakamlar, polislerini adeta direnişi kuşatmak için fabrikalara gönderdi. Patronlar, grevci işçileri polis saldırısıyla tehdit etti. Savcılar, öncü işçileri adliyeye ifade vermeye çağırdı. Metal grevinde, sürecin başından beri emek veren insanlar provokatör ve terörist iftiraları ile gözaltına alındı. Devlet, valisiyle kaymakamıyla, polisi ve adliyesiyle hakem değil, hakim sınıf olan kapitalistlerin baskı aygıtı olduğunu gösterdi.

Marksizm ne diyor? Ta-

rihin motor gücü sınıf mücadelesidir. Yasalar ve toplumsal kurumlar sınıf mücadelesinin güç dengeleri tarafından oluşturulur ve şekillenir.

Metalde ne oldu? İşçiler yasal süreçleri takip etmeksizin direnişlerini greve dönüştürdüler. Yasalara göre değil sınıf çıkarlarına göre hareket ettiler. Patronlar yıllarca aynısını yapıyorlardı. Sarı sendikayla birlikte fabrikalarda kurdukları baskı rejimi sayesinde işçilerin yasalarla güvence altına alınmış tüm sendikal özgürlüklerini askıya almışlardı. İşçiler direnişlerinin ve grevlerinin arkasında kitlesel olarak durdukları ölçüde patronlara geri adım attırmayı başardılar. Kâğıt üstündeki özgürlükleri gerçek özgürlükler haline getirdiler.

Marksizm ne diyor? İşçiler mücadele içinde sınıf bilincine ulaşabilir. Çalışma saatleri, ücretler, sendikal özgürlükler için verilen mücadele sendikal bir bilinç düzeyine işaret ederken tüm bir sosyal ve toplumsal düzenin uzlaşmaz sınıf çelişkilerinin üzerinde yükseldiğinin farkına vararak bir bütün olarak kapitalist sınıfın karşısına işçi sınıfı olarak çıkmak sınıf bilincine işaret eder. Sınıf bilinçli işçi, kapitalist sınıfın hakimiyetine son vererek bir işçi emekçi iktidarı kurmak için siyasal mücadele verir.

Metalde ne olmalı? Metal işçileri, bugüne kadar verdikleri mücadeleyi teker teker Renault'ya, Koç'a, Coşkunöz'e, Bosch'a ve diğerlerine karşı değil bir bütün olarak patronların bir sınıf örgütü MESS'e karşı vermiştir. Patronlar tam bir sınıf bilinciyle ve sınıf örgütlülüğüyle işçinin karşısına çıkmış, gerektiğinde devlet gücünü de devreye sokarak siyasi mücadele yöntemleri de kullanmıştır. Metal işçisi MESS'in karşısında kendi sendikasında, bugün için Birleşik Metal'le çıkmalıdır. Metal sektöründe grev ateşini ilk yakan on binlerce işçiyi gücünü birleştirmelidir. Metal işçisi, ekonomik ve sendikal taleplerle başlattığı mücadeleyi önce tüm metal sektöründen, daha sonra tüm sektörlerden, daha sonra tüm ulus ve dillerden işçilerin birliğini sağlama perspektifiyle büyütmelidir. MESS'in karşısına çıkacağı sendikasını denetlemeli, bürokrasinin elinden kurtararak bir sınıf sendikasına dönüştürmelidir. Nihayet siyaset masasına işçi sınıfının yumruğunu vurmaya hazırlanmalıdır. Bu mücadelede işçinin kılavuzu AKP'lerin, CHP'lerin, MHP'lerin temsil ettiği burjuva siyasetleri değil mücadelenin ve gerçeklerin sınavından geçen Marksizm yani bilimsel sosyalizm olacaktır. Öncü işçiler mutlaka kendilerini sendikal bilgilerin yanında bilimsel sosyalizm teorisini öğrenerek donatmalıdır.

Metal fırtınası ve Petkim eylemi

Metal sektöründe başlayan fiili grev dalgasının diğer sektörleri de etkilemesinin bir örneği de Petkim eylemi oldu.

İzmir'in Aliğa ilçesinde bulunan Petkim'de, Petrol-İş sendikasında örgütlü olan 1500 işçi, yılbaşından beri devam eden toplu iş sözleşmesi (TİS) görüşmelerinin tıkanması üzerine 28 Mayıs'ta üretimi durdurdular. Vardiyası biten işçiler işyerinden ayrılmazken, mal çıkışına da izin vermediler. Eylem sırasında sık sık "Her yer Bursa her yer direniş" sloganı atıldı.

Eski işçiler ile yeni işçiler arasındaki ücret makasının kapanmasını isteyen, toplu sözleşme sürecindeki tıkanmanın da bu konuda yaşandığını vurgulayan işçiler,

kendi taleplerinin eski işçiye %7, yeni işçilere %13 zam olduğunu belirtmişlerdi. Fakat eski ve yeni işçi ayrımı gözetmeksizin %5'ten fazlasını vermeyeceğini ifade eden patrona büyük tepki göstermişlerdi.

Petrol-İş Sendikası ile Petkim arasında 1 Haziran'da varılan anlaşma sonucunda eylem sona erdi. Anlaşmaya göre, ilk altı ay için bütün işçilere yüzde 6 zam verildi. İki farklı ücret skalası uygulanan ve en önemli talebin eşit işe eşit ücret olduğu işyerinde ücretler arasında yüzde 20 olan farkın, birinci yıl yüzde 17'ye ikinci yıl da yüzde 16'ya düşürülmesi kararlaştırıldı. Bunun yanı sıra daha önce olmayan ve talepler arasında

yer alan iki dini bayram için brüt 275'er lira ödenmesi, her ay ödenen sosyal yardımların 135 liradan 170 liraya çıkması konularında anlaşıldı.

Petrol-İş Sendikası Aliğa Şube Başkanı Ahmet Oktay, taleplerinin yüzde 80-90'ının karşılandığını öne sürerken, işçilerin bir kısmı yapılan sözleşmeyi yetersiz bulunduğunu söyledi. İşçiler, yüzde 6 zammın, zaten eyleme geçmeden önce patronun verdiği 1 puan üstü olduğunu belirterek skala artışının yüzde 9,5'a geldiğini ifade ediyorlar.

Yeni işçiler için talep edilen yüzde 13'lük zammın altına düşülmesini eleştirerek "İyi bir gelişme gibi görünen iki adet bayram parası var. Brüt 275 lira. Beş gün fabrikada beklememizin, direnmemizin karşılığı daha iyi bir sözleşme olmalıydı" diyorlar. Metal sektöründeki fiili grevlerin etkisiyle tüm Türkiye'de işçi hareketinin canlandığını söyleyen ve rüzgârın kendilerinden yana olduğuna dikkat çeken işçiler, "Bu rüzgâr arkamıza alıp daha dik durabiliydik. Skala farkını kapatabilirdik." dediler.

15-16 Haziran 45 yaşında:

Gücümüz birliğimizden gelir!

Türkiye'de işçi sınıfının en önemli bölüklerinden olan metal işçilerinin işbirlikçi Türk Metal sendikasına karşı başlatmış olduğu eylemler fabrika fabrika yayıldı ve süreç içerisinde toplamda 20 bin işçi greve çıktı. İşçi sınıfı uzun zamandır mücadele sahnesine böyle görkemli bir şekilde çıkmamıştı. Ancak Türkiye işçi sınıfının mücadelesine bakıldığında bu ne ilktir, ne de son olacaktır. 45 yıl önce, 15-16 Haziran 1970'de işçi sınıfı daha görkemli bir şekilde ayağa kalkmış, sendikal özgürlüklerini kısıtlamayı amaçlayan yasaya karşı 150 bin işçi iki gün boyunca yaptıkları yürüyüşle ülkeyi derinden sarsmıştı. Türkiye işçi sınıfının mücadelelerinde önemli bir kavşak olan 15-16 Haziran ayaklanması, günümüzün mücadeleciler için de önemli dersler içeriyor.

İşçi sınıfının çıkarlarını korumak için

1960'lı yıllar boyunca işçi sınıfı sayısız grev ve direniş gerçekleştiriyor, ancak çok kez, o zaman tek sendikal konfederasyonu olan Türk-İş'in grev kırıcı tutumuyla karşılaşılıyordu. İşçi düşmanı yasaları sessizce kabullenen, işverenlerle

ve iktidarla işbirliği içerisinde olan Türk-İş'e karşı bir şey yapılmamıştı. İşte Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) böyle bir aşamada kuruldu. Türk-İş içinden kopan bir grup sendika, etrafına bağımsız sendikaları da toplayarak 1967 yılında DİSK'i kuruyor ve işçi sınıfının haklarının ayaklar altına alınmasına izin vermeyeceğini, işçi ve emekçileri işbirlikçi sendikal anlayıştan kurtaracaklarını açıklıyorlardı.

DİSK, kurulduğu 1967 yılından 1970'e kadar güçlenerek ve bilinçlenerek yoluna devam etti. Birçok işyerinde örgütlenerek yetkiyi alıyor ve Türk-İş'e göre çok daha iyi toplu sözleşmelere imza atıyordu. İmzaladığı toplu sözleşmelerin etkisiyle de işçi sınıfı içinde gitgide bir çekim merkezi olmaya başlıyordu.

Patronlar ve hükümet, karşı atakta

DİSK'in işçi sınıfı içinde kuvvetlenmesi, patronların çıkarlarını tehdit ediyor, Türk-İş'in ise işbirlikçi yönünü gittikçe ortaya çıkarıyordu. İktidardaki Adalet Partisi bu "tehlikeyi" önlemek için harekete geçiyor, sendikal özgürlükleri ve grev hakkını kısıtlayan bir yasa tasarısı hazırlıyordu. Erzurum'da

toplanan Türk-İş Genel Kurulu'nda konuşma yapan dönemin Çalışma Bakanı Turgut Toker, yeni yasa tasarısıyla DİSK'in çanına ot tıka-yacaklarını hiç çekinmeden ifade ediyordu.

İşçi sınıfı: "Sendikanın kılına dokundurtmayacağız!"

CHP'nin de desteğiyle meclisten hızlıca geçirilen yasanın anayasaya aykırı olduğunu ilan eden DİSK, örgütlü olduğu tüm işyerlerinde Anayasal Direniş Komiteleri kurulmasına karar verdi. Yasaya karşı aldığı bir dizi kararı tartışmak üzere yüzünü kendi tabanına dönen DİSK, tüm işyeri temsilcilerinin katıldığı bir toplantı organize ediyordu. DİSK'in olmadığı zamanlarda çalışma koşullarının ne kadar zorlu olduğunun bilincinde olan işçiler, sendikanın gökten zembille inmediğini, onu kendilerinin var ettiğini ve gözbebekleri gibi koruyacaklarını, grevse grev, mitingse miting, ne gerekiyorsa yapacaklarını hep bir ağızdan söylediler.

Direniş değil hücum!

15 Haziran Pazartesi günü işbaşı yapan işçiler, temsilcilerinin yapılan toplantıyı aktarmasının ardından sendikalarının kapatılmasına izin vermeyeceklerini ve haklarını savunacaklarını söyleyerek hep beraber üretim yapmama kararı aldılar ve protesto yürüyüşlerine başladılar. İlk gün 70 bin işçi, ikinci gün olan 16 Haziran'da ise 150 bin işçi yürüdü. İstanbul ve Kocaeli'nde yoğunlaşan yürüyüşler, aynı semtte bulunan fabrikalarda işçilerin birbirlerini yürüyüşe çağırmasıyla kuvvetlendi ve işçiler daha da kararlı bir şekilde birlik içinde şehir merkezlerine doğru adeta bir nehir gibi akmaya başladı. İstanbul'da işçilerin birleşmesini engellemek için Galata ve Unkapanı köprüleri kaldırılıyor ve iki yaka arasındaki vapur

seferleri iptal ediliyordu.

Sendikal özgürlüklerini çiğnetmeyeceklerini, kanun meclisten geri alınmaya kadar mücadele edeceklerini haykıran işçiler aynı zamanda Adalet Partisi iktidarının kendilerinin değil, patronların iktidarı olduğunu söyleyerek başbakan Demirel'i istifaya çağırıyorlardı. İşçilerin yürüyüşünün önüne geçmek için hükümet askeriyeye, polisye yollara barikat kuruyor, ancak iş-

önüne düşüp de işçileri zafere götürmek yerine işçileri sokaklardan çektiler. Ne zaman ki işçiler evlerine döndü, temsilciler, sendikacılar gözaltına alındı ve bir kısım işçiyle beraber tutuklandılar. Ancak aylar sonra tahliye olabildiler.

15-16 Haziran'daki yürüyüşlere DİSK'in üye sayısından çok daha fazla sayıda işçi katıldı. Farklı sektörlerde, farklı konfederasyonlarda olmalarına rağmen işçiler birbirle-

çiler barikatları her defasında yarıp geçiyorlardı. Kimi zaman polisin saldırmasıyla çıkan çatışmalarda, işçiler birlik olup polisin gözaltına almaya çalıştığı arkadaşlarını çekip kurtarıyor, bu da yetmezmiş gibi karakol nezarethanesine atılan işçi arkadaşlarını kurtarmak için karakola girip zorla arkadaşlarını nezarethaneden çıkarıyordu. Çıkan çatışmalarda yaralananlar oldu, ölümler verdiler ancak sokakta oldukları iki gün boyunca hiç durmadılar. Olaylar ancak hükümetin sıkıyönetim ilan etmesiyle bastırılabilirdi.

Çıkarılması gereken dersler

O dönem işçi sınıfı yumruğunu masaya vurdu, siyasi iktidara karşı sokağa çıktı. Ancak sendika yöneticileri mücadeleye atılan işçilerin

rinin sorunlarına duyarsız kalmadı, birlik olup hareket etti. Bu sayede, Anayasa Mahkemesi çıkarılan sendikalar yasasının bir kısım hükmünü iptal etti ve işçilerin bu mücadelesi kazanımla sonuçlandı.

Ne zaman iktidar işçi düşmanı bir yasayı meclisten geçirmeye çalışırsa, işçi sınıfının en bilinçli unsurları 15-16 Haziran işçi ayaklanmasını ve burada yatan dersleri hatırlamalıdır. Ancak bir şartla; bu sefer mücadeleyi gerçek bir zafere ulaştırarak! Gerçek bir zafer ise işçi sınıfının sadece sendikal alanda değil, siyasi alanda da örgütlenmesiyle, patron partilerine karşı devrimci bir işçi partisinin inşasına omuz vermesiyle ve işçi sınıfının çıkarlarına göre işleyecek bir düzeni kurmasıyla sağlanacaktır.

Standart Profil patronu, işçi ile sendika arasına duvar kurdu

Uzun süredir Manisa Standart Profil fabrikasında örgütlenme çalışması yürüten Petrol İş sendikası üyeleri, Düzce'de sendikanın imzaladığı sözleşmeyi anlatmak için fabrika önündeydi. Petrol İş üyeleri fabrika önüne geldiğinde işçilerle yol arasına brandadan bir duvar örüldüğünü gördüler. Patronun sendika korkusu, tüm çabalarına rağmen işçi ile sendikanın arasına giremedi. İşçi ile sendika ara-

sına kurulan bu duvara verilen cevap ise Nazım Hikmet'in "Duvar" şiiri oldu. Ayrıca ajitasyon ve sloganlarla Düzce'de imzalanan sözleşme koşulları işçilere aktarıldı ve işçiler sendikaya üye olmaya çağrıldı.

Eylem boyunca fabrikanın özel güvenlik görevlileri kamera ile sürekli kayıt yaptılar. İşçileri sendika ile yan yana getirmek istemeyen Standart Profil yönetimi, servisleri fabrika içi-

ne olarak işçileri dışarı çıkartmadı. Bunun üzerine sendika üyeleri, hızla Standart Profil 2 önüne giderek patronun tüm önlemlerini boşa düşürdü ve süreci anlatan bildiriler işçilerle buluşturdu. Bildiri dağıtım sırasında Bursa'da başlayan metal işçilerinin onurlu grevi de işçilere anlatıldı. Eylem, ajitasyonla bildiri dağıtımının ardından halaylarla sona erdi.

Emekçinin sözü

Tekstilde maaşlar düşük, sosyal güvence yok

Çağlayan tekstil piyasası ekonomik duruma paralel olarak durgun bir yıl geçiriyor. Haliyle bu durum ücretlere ve hak gasplarına mazeret olarak öne sürülüyor. Çalışanlar en küçük hak talebinde bulununca işten çıkarmayla tehdit ediliyorlar. Patronlar işinize gelmiyorsa dışarıda aynı işi sizden daha ucuza yapacak binlerce insan var

diyerek işçileri sindiriyor. Çalışanlar işini kaybetme korkusu yaşıyor. Emekçilere yılda bir defa verilen zamlar çok komik düzeyde ama toplu itirazda bulunulmuyor. İtiraz edenler haliyle işinden oluyor. Çağlayan piyasasında bir de kalifiye olmayan işçilerin sorunu vardır. Bunlar hem çok düşük maaş alıyorlar hem de hiçbir sosyal güvenceleri olmuyor.

Son olarak Çağlayan'da özellikle Suriye'deki savaştan kaçıp da burarlarda çalışmak zorunda kalanlar, insani olmayan koşullarda ve çok uzun süreli çalışma saatleriyle çalışmak zorunda kalıyorlar. Çoğu da bunlara rağmen parasını alamıyor.

Çağlayan'dan bir tekstil işçisi

Taşeron işçiler üzerinde bir ümit var

CHP, MHP, HDP'nin seçim kampanyalarına bakıldığında üç partinin ortak çıkışı ile gerçekten bugün taşeron işçiler için bir ümit var. Taşeron işçiler 13 yıldır, AKP'nin kendilerini asgari ücretle yaşamaya mahkum ettiğini, herhangi bir iyileştirme yapmadığını ve taşeron konusunda herhangi

bir adım atmadığını artık görüyor. Biz samimiyet derecesini sorguladığımız zaman da; AKP'nin de iktidara gelmeden önceki vaatlerini hatırlıyoruz. O yüzden de şimdiki çıkışlara bakınca biz bu sorunların mücadele ile aşılabileceğine kanaat getirdik ve halen de getiriyoruz. Samimiyet noktasına da

gelince; seçimden sonrasına bakacağız. CHP iktidara geldiğinde, MHP iktidara geldiğinde veyahut HDP iktidara geldiğinde göreceğiz. Bizim tek ümidimiz; bu işi mücadele ile halledebileceğimize.

İstanbul Üniversitesi'nden bir taşeron işçisi

Yılmaz Tan

Nerede bu işçi sınıfı diyenlere Bursa'dan dersler

Yıllardır hükümetlerden akademisyenlere, burjuvazinin çeşitli sözcülerinden hep aynı lafları işittik: "İşyerine güvence olmadan iş güvencesi olmaz". Bu görüşün bir safсата olduğu son aylarda başta otomotiv olmak üzere metal sektörünün mücadeleci işçileri tarafından bir kez daha kanıtlandı. Türkiye'de otomotiv sektörünün dünya çapında süren ekonomik krize, buna bağlı olarak özellikle geçtiğimiz aylarda AB pazarlarına ihracatta yaşanan belirgin azalmaya rağmen yıllardır Avrupa otomotiv sermayesinin önemli bir üretim üssü olarak yüksek kârlar elde ettiğini gerek firmaların verileri gerekse de yöneticilerinin açıklamaları gösteriyor. Peki işyeri "güvencede" iken otomotiv işçileri neden ayaklanıyorlar? Amerika'da sendikal mücadelede yaygın olan "whipsawing" diye bir deyim vardır. Türkçeye "aba altından sopa göstermek" diye çevirebiliriz. İşte 12 Eylül'ün emek üzerinde kurduğu baskı rejiminin bir ürünü olan Türk-Metal, patronları adına aba altından sopa göstererek düşük ücretleri, uzun çalışma saatlerini ve ağır çalışma koşullarını işçilere dayatarak onların artan sömürüsüne aktarma kayışı olmuştur da onun için. İşten atılma tehdidi altında, işçiler örgütlendikleri Türk-Metal sendikasına isyan ediyorlar, kendi seçtikleri temsilcilerle toplu sözleşme söz sahibi olmak, olamıyorsa başka bir sendikada örgütlenme haklarını kullanmak istiyorlar.

Peki metal sektörünün diğer bazı kesimlerine de yayılan otomotiv işçilerinin bu isyanlarından hangi dersleri çıkarmamız gerekir?: 1- İşçilerin üretimden gelen güçlerini (toplu iş bırakma, grev, fabrika işgali vb.) kullanmadıkça ve yönetimde söz sahibi olmadıkça "önce işyerine güvence" söyleminin içinin boş olduğu, 2- büyük sanayi ve mavi yakalı emeğinin önem ve gücünü yitirdiğini ileri süren solda bazı kesimlerde de yaygın iddianın bir kez daha doğru olmadığı (gerek sektörün Türkiye ekonomisi içindeki ağırlığı gerekse de Bursa'daki işçi mücadelelerinin diğer illerdeki ve sektörlerdeki işçileri de etkilemesi nedeniyle), 3- milliyetçi- muhafazakâr söylemin etkisinde itaat ve tevekküle yatkın oldukları ileri sürülen işçilerin mücadele ettiklerinde ve örgütlenebildiklerinde bu "kültürel" hegemonyayı pekala kırabilecekleri. Özetle Bursa'dakiler başta olma üzere mücadeleci otomotiv işçileri şu son ayki deneyimleriyle MESS ve patronlarla, Türk-Metal'le ve işçi düşmanı AKP hükümetiyle hesaplaşmayı göze almışlardır. Yıllardır üzerlerinde uygulanan her tür denetim mekanizmasına (grev yasakları, işbirlikçi sendika yönetimleri, milliyetçi-muhafazakâr söylemler ve hepsinden önemlisi işten çıkarılma tehdidi) boyun eğme-yebileceklerini kanıtlamışlardır.

Ancak bir ders daha var ki o da işçi hareketi içinde mücadele eden bütün unsurlar açısından önümüzde önemli bir göreve işaret etmektedir. Hatırlayalım, Renault'nun patronu işçilerin işi bırakarak, daha fazla ücret ve sendika seçim hakkı talepleri karşısında hemen üretimi başka bir ülkeye kaydırma tehdidi savurdu. Son 25 yıldır uluslararası otomotiv şirketleri üretimi kaydırma tehdidi altında işçileri hem aynı ülkenin hem de başka ülkelerin işçileriyle kıran kırana rekabete soktular. Sloganları şuydu: Daha çok çalış, zam isteme, işini kaybetme! Türkiye'nin o dönem "Avrupa'nın Meksikası" diye adlandırılarak otomotivde üretim üssü seçilmesinin nedeni de bu rekabetin bir sonucu olarak Türk burjuvazisinin uluslararası burjuvaziye Türkiye'deki işçilerden daha fazla sömürü elde etmeyi taahhüt etmiş olmasıydı. Çünkü Türk işçisi daha uzun süre, daha ucuza ve sifıra yakın devamsızlıkla çalışırdı! Bu gerekçeyi patronlar her defasında sefalet ücretleriyle çalışma ve işyerini koruma bahanesiyle her ülkenin işçisinin karşısına dikmeye devam ediyorlar. Bu bakımdan işçilerin patronların üretimi kaydırma tehdidi karşısında güçlü olabilmelerinin önemli bir koşulu, sendikal mücadelede milliyetçi temelde işyeri güvencesine değil de, sınıfsal temelde iş güvencesine öncelik vermekten, bu doğrultuda Türk işçisiyle Kürt işçisini, Güney Koreli işçiyi Alman işçisini dayanışma içinde mücadeleye sevk edecek sendikal örgütlenme adımlarına öncelik vermekten geçiyor.

Barajlar yıkıldı!

Erdoğan halkın barajına takıldı!

7 Haziran seçimleri şımarık, kibirli ve hoyrat bir iktidarın yaşadığı ağır bir yenilgi oldu. AKP'nin, iktidara geçişinden 12 yıl sonra dördüncü genel seçimlerden de birinci parti olarak çıktığını ileri sürerek bu hezimet gözlerden saklamak isteyenler, rakamlarla oyalanıp gerçeğin özünü gözlerden gizleyenlerdir.

Bir stratejinin yenilgisi

Önce rakamlarla oyalanmak isteyenlere şunu hatırlatalım: AKP bir önceki genel seçimler olan 2011'de oyların neredeyse yüzde 50'sini almıştı. 7 Haziran'da ise oyu yüzde 40 dolayındadır. Bir parti dört yıl içinde 10 puan kaybetmişse, birinci de olsa buna seçimi yitirmek denir.

Ama mesele bu değildir. 2011'den beri Türkiye'nin gündeminin Tayyip Erdoğan'ın stratejik hedefleriyle belirlendiğini herkes biliyor. Konu "Hedef 2023"tür, konu başkanlık rejimidir. Erdoğan, cumhurbaşkanlığına tırmandıktan sonra rejimi kendine uygun hale getirecek, üst üste seçilerek en az 2024'e kadar başta kalacaktı. Halktan "400 milletvekili" istemesi, bunun olmayacağını anlayınca 330'a razı olması bundan değil midir? Halk elini kaldırmış, iktidara avucunun içini göstererek "Dur!" demiştir. Üstüne üstlük, bırakın anayasa değiştirip Erdoğan'ı tam yetkili başkan yapacak çoğunluğu, halk AKP'ye tek başına hükümet kurma yetkisi bile vermemiştir! Türkiye yüzünü başka bir geleceğe dönüyor. Tayyip Erdoğan şimdi geleceğin kendisi için Kaçak Saray'da başkanlık değil, halkın mahkemesinde yargılanma ihtimalini hazırlamakta olduğunu düşünerek titrese yeridir!

12 Eylül'e de büyük bir tokat

Bu seçimler, has Erdoğan yordakçılarından "yetmez ama evet"çilere kadar AKP'nin 12 Eylül

rejimine son verdiğini ileri sürülenlere ağır bir ders oldu. Tayyip Erdoğan ve AKP, geleceğini bütünüyle 12 Eylül rejiminin getirdiği, dünyada eşi menendi olmayan yüzde 10 barajına bağladılar. Sadece barajı kaldırmayı reddederek değil; aynı zamanda, bütün seçim kampanyasını Erdoğan'ın elinde salladığı Kur'dan Diyarbakır'da patlayan bombaya kadar bir dizi korkunç yöntemle HDP'yi baraj altında bırakma hedefine kilitleyerek de. Ama 12 Eylül ile AKP'nin bu uyumlu evliliği sonuç vermedi. Askeri rejim, barajı sol partilere ve Kürt hareketine, bir ölçüde de İslamcı harekete karşı bir önlem diye düşünmüştü. Korkunun ecele faydası yoktur! 35 yıllık bir gecikmeyle de olsa HDP barajı yıkarak 12 Eylül sisteminde de ağır bir yenilgi yaşatmıştır.

12 Eylül'ün bu yenilgisi, tam da askeri rejimin işçi sınıfına karşı kurduğu en büyük tuzak olan Türk Metal'in, büyük fiili grev hareketi tarafından silkelendiği bir ana denk geldi. Bu da demektir ki, Türkiye bu seçimin ve metal grevinin bileşik etkisiyle yeni bir döneme adımını atmaya hazırlanıyor.

AKP de yenilmiştir

Tayyip Erdoğan bu seçimin büyük mağlubudur. Ama sadece o yenilmemiştir. Sonradan öğrendiği çirkin üslupla seçim gecesi balkondan iddialı biçimde haykırdığına bakmayın, Davutoğlu muhtemelen gidicidir. AKP bütün fiyakası bozulmuş bir mahalle kabadayısının derin depresyonunu yaşıyor. İçinde büyük çalkantıların başlaması sadece zaman meselesidir.

"İstikrar lobisi": AKP'yi uçurum kenarından kurtarma operasyonu

Şimdi AKP'lisi, sol liberali, "aman ekonomik dengeleri bozmayalım"cısı, "iş dünyasının

çıkartları sarsılmasın"cısı bir koro, bir "istikrar lobisi" oluşturdu. Bunlara göre, muhalefet partileri mutlaka AKP ile koalisyon yapmaya hazır olmalıdır, "yapıcı" olmalıdır, Türkiye'nin istikrarını bozacak adımlardan kaçınmalıdır. Bunlar, düne kadar Tayyip Erdoğan'ın Türkiye'nin siyasi ve toplumsal hayatını delik deşik ettiğini unuttuyorlar! Tam halk Erdoğan'ı cezalandırma yönünde ilk adımını, ama daha sadece ilk adımını atmışken, "Aman durun, bu kadar yeter, barışın!" diyorlar. Hayır! Hangi muhalefet partisi AKP ile koalisyon kurmaya soyunursa, o kendi seçmeninin iradesine ihanet ediyor demektir. 12 yıl boyunca tek başına iktidarda olan bir parti seçimde çoğunluğu yitirdiğinde onunla koalisyon kurmak demek, ona tam çöküş yoluna girmişken soluk alma zamanı sağlamak, kol-tuk değneği olmak demektir.

Zaten meclise giren üç muhalefet partisi de buna yanaşmaya-çağın az çok belli etmiş durumda. "İstikrar korusu" çok kısa süre içinde, Erdoğan'ı kurtarmaya yönelik öteki yönelişe, yani "erken seçim korusu"na katılacak muhtemelen.

Koalisyonun koşulu, AKP'de parçalanma

AKP'nin bu seçimden zaferle çıktığı yalanını yaymaya çalışanlar, parti içindeki çalkantı başlarken hangi deliğe kaçacaklarını bilemeyecekler. Partinin içinde birçok eğilimi barındırdığı anlaşılıyor. Erdoğan Davutoğlu'nu bakanlarının en zavallısı, en başarısız olduğu için başbakan yapmıştı; kendisine karşı nasıl olsa başkaldıramaz diye. O bile Erdoğan ile yollarını ayırmaya başladı. Balkondan etmediği teşekkür kalmadı, ama Recep Tayyip Erdoğan ismi ağızından çıkmadı! Aynen onun gibi Erdoğan'ın hık demiş burnundan düşmüş bir üslup be-

nimseyen Binali Yıldırım'dan, sessiz ve derinden gitmeye çalışan Numan Kurtulmuş'a kadar birçok kişi Davutoğlu'na rakip çıkmak üzere şu anda ellerini ovuşturuyor.

Ama bütün bunlar AKP'nin esas yeni önder adayının yanında gölgede kalır. Abdullah Gül son dönemde Türkiye burjuvazisinin geniş kanatları ve Erdoğan'ı seçimden önce yerden yere vuran uluslararası finans kapital tarafından parlatılıyor. Gül, partinin ba-

şına davet edilmeyi, rakip tanımaz görkemli bir kongre ile genel başkan seçilmeyi bekliyor. Partinin içinde ve dışında, AKP'den çıkarı olanlar da dâhil burjuvazinin safalarında Erdoğan'a karşı Gül konunu oynamaya hazır çok insan var. Krizin temposunu öngörmek mümkün değil, ama AKP'nin krize bir adım yaklaşmış bulunuyoruz.

Kılıçdaroğlu-Derviş ekibi de o günü heyecanla bekliyor.

Zayıflık abidesi: Erdoğan

Seçim sürecinin en başından itibaren, kendini başkan sanan Erdoğan'ın mitinglerindeki kükrereyişini gördük. Ancak bu kükrereyiş ve bolca tehdit, Erdoğan'ın geçirdiği güç nöbetinin üzerine atılan ince bir örtüden başka bir şey değildi. Erzurum'daki linç provaları ve Diyarbakır'da miting yapan halka atılan bombalar, onun tekrardan gücünü tesis etmesinin bir arayışıydı. Kuşkusuz, Fetih törenlerinde ve çeşitli illerde yapılan mitinglerde, Osmanlı hayalleri pompalamaya çalışan Erdoğan'ın tutunacağı

bir dal kalmamıştır.

Türkiye solunun bir kısmının Erdoğan'a yüklediği müktedirliğin aksine, Gerçek gazetesi, sayfalarında birçok kez Erdoğan'ın esip gürlemesinin, onun çöküşünün bir ifadesi olduğunu yazmıştı. Bu kavrayışla devam ediyoruz. Şimdi, daha güçlü iddia ediyoruz: Tayyip Erdoğan, çıkmaz sokağın sonuna doğru koşuyor. Erdoğan zayıfladıkça, zayıflıyor. Yüklenelim, onun kuru tehditlerine kulak asmayalım; yıkalım, yargılayalım.

Berkin'in intikamı

7 Haziran seçimlerinde Erdoğan'ın ve AKP'nin uğradığı yenilgi aslında daha önce başlayan gerilemenin gecikmiş bir tescilidir. AKP'nin zayıflamasının kökleri, Mavi Marmara olayında Erdoğan ile Fethullah Gülen arasında ilk kez doğan çatlağa kadar geri götürülebilir. Gezi öncesinde AKP hükümetinin elinin sıkıştığına dair belirtiler birikmeye başlamıştı. Ama esas dönüm noktası 2013 yazında Gezi ile başlayan halk isyanıdır. Bu olayla birlikte Tayyip Erdoğan artık Türkiye'de burjuvazi için bir ekonomik ve politik istikrar güvencesi olmaktan çıkmış, tam tersine bir istikrarsızlık kaynağı haline gelmiştir. Bunun sonucunda da eski müttefiklerinin birçoğunu adım adım yitirmiştir. ABD ve AB, cemaat ve liberal/sol liberal camia,

TÜSİAD'ın ikircikli kanadı, her biri Erdoğan AKP'sinden hızla uzaklaşmıştır.

Bu müttefiklerden, kendisine bir koalisyon ortağı kadar yakın olan cemaatle arasında 17 ve 25 Aralık yolsuzluk operasyonlarıyla birlikte su yüzüne çıkan savaş, krizi bir yeni aşamaya taşımıştır. Batıcı-laik burjuvaziye karşı on yıldır bir kansız iç savaş vermiş olan Erdoğan, o iç savaşta en büyük vurucu gücü olan cemaatle de bir "iç savaşın iç savaşı"na yaşamaya başlamıştır. Gezi'nin sarstığı ama deviremediği Erdoğan 17-25 Aralıkla birlikte düşmanın eşiğine gelmişti. Yardımına beklenmedik güçler koştu. Cemaatin derin devletten sökülmesini, kendileri oraya dönmek için büyük bir özlemle isteyen "Ergenekon" ekibi, en başta

bugünkü adıyla Vatan Partisi, bir süre için Erdoğan'ın askeri olmayı kabul etti. Ama bu ittifakın bile gerçekleşmesi, TÜSİAD burjuvazisinin müdahalesini gerektirdi. Erdoğan'ın düşüşü, daha altı ay önce bir halk isyanı yaşamış bir ülkede bir devrimci kriz bile doğurabilirdi. Daha da elle tutulur biçimde bir ekonomik kriz patlak verebilirdi. Dolayısıyla, Mustafa Koç, Gerçek gazetesinin 27 Nisan döneminde Erdoğan ile o dönemin genelkurmay başkanı Yaşar Büyükanıt arasında yapılan ve tarihe bir sır olarak geçen Dolmabahçe görüşmesine atıfla "İkinci Dolmabahçe" olarak andığı bir görüşme gerçekleştirdi. Ve böylece Tayyip Erdoğan'ın krizden sonrası için "düzenli geçiş" programı yürürlüğe konuldu.

Cumhurbaşkanlığı Tayyip Erdoğan'a verilen son mevzi idi. O zamandan bu yana hem TÜSİAD burjuvazisi, hem de ABD ve Avrupa'daki ortakları Erdoğan'ın gözle görülür şekilde istikrarsızlık yaratan politikalarına karşı mevzilenmiştir. Erdoğan o zamandan beri yokuş aşağı gitmekteydi. Yerine Kılıçdaroğlu-Gülen-Bahçeli (ve artık yavaş yavaş silinmeye doğru giden Sarıgül) arasında kurulan bir ittifak ile bir Amerikan muhalefeti hazırlanıyordu. Bunun başına geçmek üzere ise Abdullah Gül parlatılıyordu. 7 Haziran seçimleri bu muhalefetin iktidara doğru yürüyüşünün bir adımı idi. Doğan medyasının ve uluslararası finans kapitalin yayın organlarının sistematik biçimde HDP'ye destek vermesi, Kürtleri ya da "Selocan"ı sevdiğinden değil, HDP'nin barajı geçmesinin Erdoğan ve AKP'nin altını oyacağını bilmesindendi.

Oyun buraya kadar tutmuştur.

Bundan sonrası burjuvazinin kendi içindeki pazarlıklarına ve halk güçlerinin yürüyüşüne bağlıdır. Ama hiçbir şey şu gerçeğin üzerine silemez: Erdoğan'ın düşüşünün temellerini Gezi ile başlayan dev halk isyanı atmıştır. Erdoğan o isyanı atlatmayı başarmıştır, ama yara bere içinde. Arada iki seçim de kazanmıştır, doğru. Ama bunlar burjuvazinin kendini korumak bakımından çok dikkatli bir "düzenli geçiş" stratejisi uygulamasıdır. Şimdi artık Erdoğan için yolun sonu gelmiştir.

Bütün bunlar doğru ise, Erdoğan'ı yenilgiye sürükleyen kömür gözlü Berkin'dir, ceylan ayaklı Ali İsmail'dir, vakur yüzlü Ethem'dir, Abdullah'tır, Ahmet'tir, Medeni'dir, Mehmet'tir. Boş yere ölmediniz şehitlerimiz! Mücadeleniz biraz gecikmeli de olsa sonucunu veriyor.

7 Haziran seçimlerinin aynasında faşist hareket

Faşist hareketin temsilcisi MHP'nin 7 Haziran genel seçimindeki performansını değerlendiren iki önemli faktöre dikkat edilmeli. Birincisi, MHP uzun süredir beri önderlik zaafı olan bir partidir. Bu tespitimizin nedeni, parti önderliğinin faşist saldırganlığın dozunu belirli bir sınırdan tutması değildir. İktidarın ufukta görünmediği veya iç savaş stratejisinin benimsenmediği dönemlerde faşist bir önderliğin kitle seferberliğine sınırlar çizmesi normaldir. Zayıf önderlik tespitini bütünüyle Devlet Bahçeli ve ekibinin performansına bakarak yapıyoruz.

PKK lideri Abdullah Öcalan'ın yakalanmasından iki ay sonra, 18 Nisan 1999'da yapılan genel seçimde, MHP'nin tarihinin en

yüksek oy oranını (%18) yakalayarak ikinci parti olmasının ertesinde, Bahçeli'nin yıldızı kısa bir süre için parlamıştı. İki yıldan kısa süren bu dönem haricinde Bahçeli hemen her zaman düşük profilini bir liderlik sergiledi. Tabanına iktidar umudu veren bir söylem ve üslup ortaya koymadı. Dahası, özellikle son yıllarda konuşma ve jestleri ile mizah konusu haline geldi, tam bir karikatüre dönüştü. Özetle, Bahçeli MHP'nin seçim performansını olumsuz yönde etkiliyor. Daha cüretli ve dinamik bir liderin faşist hareketin sandık ve sokaktaki gücünü arttıracakı bellidir. Sinan Oğan'ın yeniden milletvekili adayı yapılmamasının arka planında, parti tabanının bu tür bir liderliğe duyduğu özlem

Bahçeli ekibinde yarattığı rahatsızlık yatıyor.

Saadet Partisi ile Büyük Birlik Partisi'nin seçime MHP çatısı altında, bir "Milli İttifak" olarak girme teklifinin Bahçeli tarafından reddedilmesi, MHP'nin 7 Haziran'daki performansını olumsuz etkileyen ikinci faktördür. SP ve BBP'nin seçilebilecek yerlerden çok sayıda milletvekili talebinde bulunmamasına rağmen, taksimetreyi %20'den açacak ve etkili bir seçim çalışması ile MHP'yi ikinci parti yapabilecek bu ittifakın reddi – şayet AKP ile arasında gizli bir anlaşma yoksa- ancak Bahçeli'nin siyasi zeka yoksunluğu ile açıklanabilir.

Bu iki faktörü akılda tutarak partinin seçim performansını kı-

saca gözden geçirelim. MHP, 7 Haziran'da %16.3 oranında oy alarak milletvekili sayısı bakımından değil ama oy oranı bakımından üçüncü parti oldu. 2011 genel seçimlerine (%12.98) göre oy oranını %3,3 artırdı. Kürt hareketinin ciddi bir atılım yaptığı, ekonomik durgunluk ve yolsuzlukların ayyuka çıkması nedeniyle AKP'nin gerilediği bir dönemde bunu büyük bir başarı olarak görmek yanlıştır. MHP'nin 2007 genel seçimindeki oy oranının %14.27 olduğu hatırlanırsa 2011'deki oyunu baz alarak yapılan karşılaştırmaların sorunlu olduğu anlaşılır. Dahası, 17-25 Aralık 2013'teki yolsuzluk operasyonlarının üzerinden çok geçmeden yapılan 30 Mart 2014 yerel seçiminde (doğrudan partilerin gücünü ölçen) il genel ve belediye meclisi kategorisinde %17.63'ü yakalayan MHP'nin oyu, son bir yıl içinde %1,3 oranında gerilemiştir. Kısacası, Bahçeli'nin MHP'si eline geçen muazzam fırsatı kullanamamış, atılım yapmayı becerememiştir. Unutulmamalı ki, AKP'nin zayıfladığı bir anda ondan kaçan oyların ilk sığınabileceği liman MHP'dir.

Yukarıda yazılanlar MHP'nin gücünü ve eylem potansiyelini küçümsediğimiz anlamına gelmiyor. Önderlik zafiyetine rağmen ciddi

bir oy desteğini koruyan, öğrenci ve işsiz gençlik içinde on binlerce militanı bulanan faşist hareket, işçi hareketine, solculara ve Kürtlere karşı ciddi bir tehdit olmaya devam ediyor. Bahçeli önderliği, faşist çeteleri bir ölçüde dizginlemiş ama kullanmaktan asla vazgeçmemiştir. Son birkaç yıl içinde faşistlerin kampüslerde ve sokaklarda solculara ve Kürtlere saldırıları artmıştır. 7 Haziran seçimi kampanyası sırasında HDP'ye yapılan yoğun saldırıların teşvik edicisi Tayyip Erdoğan ama esas faili MHP'dir. 4 Haziran'da Erzurum'da HDP'nin mitingine saldıran ve seçim aracının şoförünü diri diri yakan da faşist militanlardır. HDP'nin görkemli seçim zaferinin Kürt hareketinin ve sosyalistlerin özgüvenini artırması faşistlerin asabını bozmuştur. Türk emekçilerini Kürtlere ve sosyalistlere düşman etmek için eskisinden daha fazla gayret edecekleri şimdiden bellidir. Bahçeli ekibi, parti içindeki hakimiyetini korumak için de daha aktif bir çizgi izlemeye, faşist saldırıların dozunu yükseltmeye meyledebilir. Bu nedenle işçi örgütleri, sosyalistler ve Kürt hareketi faşist tehlikeye karşı uyanık olmalı ve artması muhtemel saldırılara karşı birleşik ve örgütlü bir yanıt vermeye hazır olmalıdır.

Armağan Tulun

Roboski'den Erdoğan'a meydan okuma

Kürt halkı yıllardır çok ağır baskılara göğüs gererek mücadele ediyor. Bu seçim öncesinde bile, HDP binalarına yapılan saldırılar, linç girişimleri ve en son Diyarbakır mitinginde patlatılan bomba, yıllardır benzer şekillerde Kürtlerin mücadelesini ezme politikasının bir devamıydı. Amaç bir halk hareketini tetikleyerek HDP'yi, işçi sınıfının ve Kürtlerin siyasi temsilcilerinin önüne koyulan seçim barajının altında bırakmaktı. Ancak hesapları tutmadı. Kürt halkı ve onun destek verdiği HDP, barajı yıktı, mecliste en çok milletvekiline sahip üçüncü parti oldu!

Kürt halkının mecliste bu düzeyde temsili, AKP'nin geriletilmesinden öte bir anlam taşıyor. Bu ülke bir yılda iki isyan yaşadı. Biri Gezi ile başlayan halk isyanı. Diğeri ondan bir yıl sonra 6-12 Ekim Serhildanı. Bu iki isyan o zaman sokaklarda birleşmedi. Ama 7 Haziran günü seçim pusulalarında kısmen de olsa birleşti, aynı partiye, HDP'ye bastı mührünü. İstanbul'da 2011 genel seçimlerinde bağımsız adayların aldığı oy 350 bin civarında. 2015'te HDP'nin İstanbul'da aldığı oy ise 1 milyonun üzerinde. İzmir'de, 2011'de, iki bölgede bağımsız adayların aldığı oy toplam 80 binken, bu seçimlerde 285 bin oy ve yüzde 10,5 oy oranı ile İzmir'de de baraj yıkıldı. HDP'nin seçim politikasının ana gövdesini barış söyleminin oluşturduğunu dikkate alınca, Batı'nın iki önemli kentinde bu denli büyük bir destek kazanması, Gezi ile başlayan halk isyanının etkisinin yanında Kürt halkının da yıllardır verdiği mücadeleye en azından bir kesimin kulak vermesi anlamına geliyor. Çünkü kendisi de devletin baskısı ile tanıştı. Çünkü kendisi de en temel haklarını savunmak için sokakları, meydanları doldurduğunda karşısında polisi, gaz bombalarını, TOMA'ları gördü. Terörist, provokatör ya da en iyi ihtimalle çapulcu damgasını yedi. Televizyonlar, gazeteler onların mücadelesini de ya göstermedi ya da karalamaya çalıştı.

Baraj yıkıldı. Ama mücadele bitmedi. Şimdi çok daha çetin mücadelelere hazırlanma zamanı. Çünkü emekçi halkın parasını çalan hırsızlar, katiller ne hesap verdi ne de yargılandı. Ayakkabı kutularının, Soma'nın, Ermenek'in, Torunlar'ın hesabını soracağız. Berkin'in, Ethem'in, Ali İsmail'in ve diğer yitirdiğimiz insanların hesabını soracağız. 28 Aralık 2011'i bu ülkenin tarihine kara bir gün olarak geçirenlerden, 34 Kürt'ü savaş uçaklarıyla bombalayarak katledenlerden hesap soracağız. HDP'nin Şırnak milletvekillerinden birisi Ferhat Encü. Kardeşi Serhat Encü de dahil 11 akrabasını Roboski katliamında kaybetmişti. Bugüne kadar Roboski'nin faillerinden hesap sorma mücadelesinde defalarca gözaltına alınan, hakkında soruşturmalar, davalar açılan Ferhat Encü, 7 Haziran gecesi milletvekili seçildiği belli olduktan sonra Twitter'dan Erdoğan'a sesleniyor: "Uyudun mu @RT_Erdogan Roboski'nin hesabını sormaya geliyorum." Seçimin bir numaralı kaybedeni Erdoğan'ı 7 Haziran gecesi uyku tutmadığı kesin. Ama yetmez. Çünkü yitirdikleri insanların ardından hala Roboski ailelerin de Somali ailelerin de geceleri uykusuz. Halk isyanı ile serhildanı birleştiren seçim zaferini emekle büyütüp Erdoğan'dan ve onun iktidarı döneminde işçilere, emekçilere, ezilenlere ve Kürtlere karşı işledikleri bütün suçların sorumlularından hesap sormadan, onları yargılamadan hiç kimseye rahat yok.

Seçimin asıl kazananı HDP!

İşçi düşmanı iktidardan kurtulmak adına kritik eşik aşıldı. HDP geçerli oyların yaklaşık % 13'ünü alarak barajı yıktı! Türkiye çapında aldığı oy 6 milyona yaklaşıyor.

Bu sonuca HDP 200'e yakın saldırı arasında Adana ve Mersin bürolarının bombalanması, Diyarbakır mitinginin kan gölüne çevrilmesi, Bingöl Karlıova'da (Çewlig Kanireş) bir mensubunun soğukkanlı biçimde katledilmesi, Erzurum'da seçim minibüsünün şoförü içindeyken yakılması gibi büyük saldırılara rağmen ulaştı.

HDP barajı aşarken, AKP'si, CHP'si, MHP'siyle farklı illerde bütün düzen partilerine darbeler indirdi. Kars'ta (Qers), Siirt'te (Sêrt), Bitlis'te (Bêdlis) AKP'yi ikinci sıraya iterken, Ağrı'dan (Agırî) tamamen sildi. Diyarbakır'da (Amed) %78 oy olarak AKP'ye sadece bir milletvekilliği bıraktı. Iğdır'da (İdir) %56 oy olarak %27 oy alan MHP'ye milletvekilliği bırakmadı. Her seçimde CHP'nin birinci parti olarak çıktığı Dersim'de (Tunceli) %60 gibi müthiş bir oran yakalayarak, %20 oy alan CHP'yi sıfıra çekti.

Daha genel olarak bakıldığında, HDP Kürtlerin yaşadığı bölgenin büyük bölümünde çok belirgin olarak birinci parti haline gelmiştir. Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde geçmişte AKP ortalama yüzde 50 oy alırken bu seçimde ortalama oyu yüzde 36'ya gerilemiştir. Buna karşılık, yüzde 10'luk baraj dolayısıyla son yıllarda seçimlere hep bağımsız adaylarla katılmış olan Kürt hareketinin oyları daha önce, biraz da parti olarak girememenin etkisi altında, bölgenin bütünü üzerinde hesaplandığında yüzde 30'un altında kalırken şimdi yüzde 40-45 bandına yerleşmiş bulunuyor. HDP bütün bölgede birinci parti haline gelmiştir.

Batı'daki oylar belirleyici

İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerde oylarını 2011 genel seçimlerine göre iki katına çıkarttı (Kürt hareketi 2011 seçimlerine bağımsız adaylarla katılmıştı). CHP'nin kalesi sayılan İstanbul Şişli'de % 16 oy alıp Sarıgül'ü kendi evinde yendi. Antalya'da ilk kez bir milletvekilliği kazandı.

HDP'nin Kürt bölgesi dışında aldığı oyun önemi ne kadar vurgulansa yeridir. 1 milyonu İstanbul'da, 270 bini de İzmir'de olmak üzere, HDP Batı'nın bu iki büyük kentinde Diyarbakır'da aldığı toplam oyun (630 bin) tam tamına iki katını almış olmaktadır. İstanbul ve İzmir'e, Mersin (180 bin), Adana (170 bin), Ankara (160 bin) ve Antalya (90 bin) gibi kentler eklendiğinde, Batı'da metropollerde alınan oyların barajı aşmada ne kadar büyük bir etkisi olduğu görülür. Sadece bu altı kentten oy toplamı HDP'nin oylarının neredeyse üçte birini oluşturuyor.

İşçi sınıfı HDP'ye yüzünü döndü mü?

Demirtaş, seçim sonuçları sonrası yaptığı konuşmada, "Bu zafer işçilerin, işsizlerin...emeği sömürülenlerin ortak zaferidir" demiştir fakat bazı işçi kentlerinde tablo maalesef aksini söylemektedir. Bursa, Kocaeli gibi çok yakın zamanda metal işçilerinin büyük greviyle sarsılan işçi kentlerinde veya Zonguldak'ta oy oranlarının çok düşük kalması dikkat çekicidir. Elbette, bu kentlerde işçi sınıfı gerici kamp tarafından Kürt halkına karşı zehirlenmiştir. Ama bu veri ortada iken "ne yapılması gerekir?" sorusu sorulduğunda, cevap yalındır: ancak HDP işçi sınıfının yaşadığı sorunlara eğildiği ve bunları ısrarla izlediği takdirde işçi sınıfının bazı kesitlerinde önyargılar kırılabilir. Oysa

HDP'nin seçim bildirgesinde işçiler, emekçiler sondan birinci sıradadır....

Yaklaşık bir yıl önce korkunç bir iş cinayetinin yaşandığı, 301 maden işçisinin AKP'nin temsil ettiği patronların kâr hırsına kurban gittiği Soma'da ise HDP % 2,69 oy oranı ile beşinci sırada iken, cinayetin faili AKP % 40 oy ile birinci sıradadır. Bu sonuca bakarak Soma halkına, ölen madencilerin yakınlarına kabahat bulmak yerine, HDP onların gözünde neden kurtuluş çaresi olmadığını düşünmelidir.

Yüklen emekçi, kokuşmuş düzeni yıkalım!

AKP kanadından seçim sonuçlarına yönelik verilen ilk tepki bir hayli çarpıcıydı. Eski AKP milletvekili Burhan Kuzu, partisi adına konuşurken öncelikle "Bu tabloyu hak etmedik..." dedi. Başkanlık sistemini savunmak için hiç gecikmeden atak yaptı ve "Parlamentar sistem denen kokuşmuş sistem, bütün dünyanın başına beladır..." veczesini açıkladı(!)

Doğrudur. Bu sistem patronuyla, sarı sendikasıyla, sizin gibi burjuvazinin temsilcisi partileriyle kokuşmuştur! Taşeron düzeniyle, iş cinayetleriyle her yanından çürümüştür. Yıllardır kazık çaktığınız parlamento zaten burjuvazinin ahırındır!

Ama Türkiye'nin emekçi halkları HDP'yi meclise taşıyıp "AKP'ye, MESS hükümetine ve başkanlık sistemine hayır!" diyerek seçimini yapmıştır.

Mayıs ayı boyunca da binlerce metal işçisi greve giderek Türk Metal çetesine ve MESS'e hayır deyip seçimini yapmıştı. Mücadele yeni başladı. İşçi sınıfı ölü toprağını üzerinden attı. Erdoğan'ı, tüm hırsızları ve işçi düşmanlarını yargılayan kadar, taşeronu kaldırıp işçi-emekçi iktidarını kurana kadar mücadeleye devam!

Beyaz Türkler neden HDP'ye oy verdi?

HDP'nin geçmişte bağımsız adaylarla elde edilmiş olan yüzde 6 dolayında oy oranını, bu seçimde iki katının üzerine çıkarmasının birden fazla açıklaması var. Biri, kuşkusuz "Kobani düştü düşecek"ten "Kürt sorunu yoktur" a Tayyip Erdoğan'ın politik hataları, daha doğrusu kendi aslına uygun davranışlarıydı. Bunun Kürt bölgelerinde de, Batı'da da eskiden AKP'ye oy vermiş Kürtlerin bir bölümünü HDP'ye doğru yönelttiği hemen hemen kesin. Artışın bir ikinci kaynağı daha var: "Beyaz Türkler" olarak bilinen, modern küçük

burjuva ve beyaz yakalı ofis çalışanı Türklerden gelen oylar. Bu iki kaynaktan hangisinin daha ağırlıklı olduğu ancak ince araştırmalarla saptanabilecek bir şey. Ama ikisinin de bir rol oynadığı açık. Geçmişte Kürt hareketine çok tepkili olan "Beyaz Türkler" in bu sefer nasıl olup da yüzünü HDP'ye döndüğünü de anlamaya çalışmak gerek. Bir faktör Selahattin Demirtaş'ın kavrayıcı ve ikna edici siyasi üslubu. Bir başka faktör de "emanet oylar" olgusu: Herkes HDP'nin barajı geçmemesi halinde AKP'nin mecliste nasıl haksız bir güç kazanacağını

biliyordu. Ama bu iki faktörün, özellikle ikincisinin kitlesel olarak etkili olabilmesi için bir önkoşul vardı: "Beyaz Türkler" in Kürt hareketine ya da günümüzde HDP'ye artık eskisi gibi önyargılı bakmaması gerekiyordu. Bunu sağlayan ne oldu? Akli başında olan herkesin cevabı aynıdır: Gezi ile başlayan halk isyanı "Beyaz Türkler" i eğitti! Demek ki Gezi bir yandan Erdoğan'ı zayıflatarak, bir yandan da düzenin ezdiği insanları muhalefet saflarında birbirine yaklaştırarak zulüm düzenini iki defa sarsmış oluyordu!

Soma mitingi:

Katillerden hesabı emekçiler soracak!

301 madencinin iş cinayetine kurban gittiği katliamın yıldönümü dolayısıyla, 16 Mayıs 2015'te Soma'da bir miting gerçekleştirildi. DİSK, KESK, TMMOB ve TTB çağrısıyla yapılan miting, istasyonda kortejlerin toplanma-

ıyla başladı. Devrimci İşçi Partisi (DİP), mitinge "Madenler işçi denetimine! Ölümlere çözüm kamulaştırma" pankartıyla katıldı. DİP korteji, öğretmenleri önünden toplanma yeri olan İstasyon M

eydanına kadar kortej halinde ve sloganlarla, halkın alkışları eşliğinde yürüdü. Miting boyunca da maden işçilerini siyasete çağırarak DİP bildirimlerine ve Gerçek gazetesine Soma halkı yoğun bir ilgi gösterdi. Yürüyüş boyunca disiplinli bir biçimde sloganlarını haykıran kortejin en önünde DİP militanları, "Tüm madenler işçi denetiminde kamulaştırılsın" yazılı büyük boy dövizler taşıdı. Miting alanına giderken küçük grupların yaptığı provokasyon girişimleri Soma halkının da desteği ile püskürtüldü.

DİP, yürüyüş boyunca "Katil AKP, katil sermaye!", "Soma'nın hesabı sorulacak!", "Katillerden hesabı emekçiler soracak!", "Soma-Şırnak-Ermenek katiller

hesap verecek!", "Madenler işçi denetimine, "Ölümlere çözüm kamulaştırma" sloganlarını attı. Ayrıca yürüyüşte, o sırada grevde olan metal işçileri de unutulmadı ve mücadele sloganlarıyla Renault, Tofaş ve Coşkunöz başta olmak üzere mücadele eden işçilere

selam yollandı.

Miting, katliamda ölen bir madenci yakınının konuşmasıyla başladı. Sırasıyla DİSK, KESK, TMMOB ve TTB başkan ve temsilcilerinin konuşmalarının ardından sona erdi.

Devrimci Marksizm dergisinden aydınlara açık mektup:

Yetmez ama evet tavrının muhasebesi yapılmalı

Devrimci Marksizm Yayın Kurulu, Gezi ile başlayan halk isyanının ikinci yıldönümünde sol aydınlara hitaben "Yetmez ama evet" tavrının muhasebesine çağrı" başlıklı bir açık mektup yayınladı. Gerçek gazetesi internet sitesinde tamamını okuyabileceğiniz açık mektup solun çok çeşitli kesimlerinin yanı sıra basınla da paylaşıldı.

Devrimci Marksizm Yayın Kurulu açık mektubunda, "Yetmez ama evet" tavrının iflasının artık saklanamaz olmakla birlikte aydınlara muhasebesinin yapılmadığına şu sözlerle dikkat çekti: "Türkiye'nin yüreği solda olan binlerce, on binlerce aydını yakın bir geçmişe kadar Recep Tayyip Erdoğan'ı destek-

ledi. Bunun ne kadar vahim bir şey olduğu ortada değil mi? Bu deneyim neden tartışılmıyor?" Bu muhasebe yapılmadığı için benzer hataların gelecekte de tekrarlanabileceğine işaret eden Devrimci Marksizm, aydınlara sorunun temelini inmeye çağırıyor.

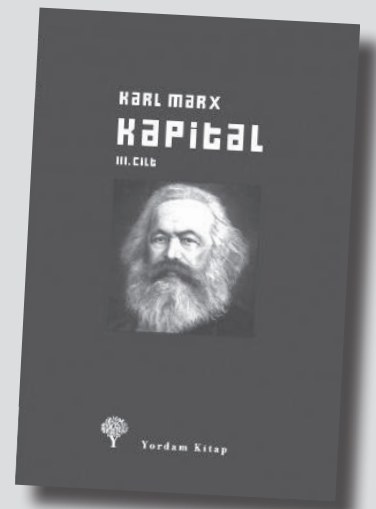
Devrimci Marksizm, Erdoğan ve AKP'ye verilen desteğin temelinde, Türkiye tarihini devlet-sivil toplum karşıtlığının ürünü olarak kavrayan ve son yıllarda solda çok yaygın hale gelen teorik kavrayışın yattığını hatırlatarak, Radikal ya da Taraf gibi gazetelerin ve Birikim gibi dergilerin bu yanlışlarının oluşumunda oynadığı role dikkat çekti. Sınıf çelişkilerini bütünüyle

bir yana bırakan sivil toplumcu teorik kavrayışın defalarca iflas ettiği halde hâlâ popüler olduğuna işaret etti.

Açık mektup, Gezi'nin ikinci yıldönümünde şöyle bir çağrı yaptı: "Gezi isyanında pratikte bir özeleştiriyi yaptınız. Gelin şimdi o özeleştirmenin teorik sonuçlarını çıkartalım. Siz yanlışlığımızın temellerini anlamaya çalışırken bize de nerede yanlış olduğumuzu anlatın. Marksizme ne eleştiriniz varsa tartışalım. Ama Marksizmi ciddiye alarak." Açık mektup, "yetmez ama evet" yaklaşımının temelinde yatan kaygıların, "Oligarşileri yıkmamızın, vesayetlere son vermenin" yolunun da Marksizmden geçtiğini ileri sürüyor.

Kapital'in Almanca aslından çevirisinin 3. cildi çıktı!

Karl Marx'ın modern kapitalist sınıf toplumunun teorik ve pratik eleştirisinin temeli olan büyük yapıtı Kapital'in Türkçe'ye Almanca aslından yapılan ilk çevirisi tamamlandı. Birinci ve ikinci ciltlerden sonra Üçüncü cilt de yayınlandı. Aşağıda kitabın yayıncısı Yordam Kitap'ın bu konudaki basın duyurusunun bir bölümünü yayınlıyoruz.

Yordam Kitap, Karl Marx'ın ve Marksizmin temel yapıtı Kapital'in üçüncü cildini yayınladı. Böylece üç ciltlik bu oylumlu eserin tamamı Almanca aslından özenli bir çeviri ile yayınlanmış oldu. İnsanlık tarihinin en önemli yapıtları arasında adı ön sırada anılan Kapital, ilk cildinin yayınlandığı 1867 yılından bu yana dünyanın pek çok ülkesinde defalarca yayınlandı, yapılan yeni baskıları bugün de geniş bir okuyucu kitlesinin ilgisini çekiyor, iktisat tartışmalarında en çok başvurulan kaynaklardan biri olma özelliğini koruyor.

Yordam Kitap'ın Kapital'in tamamını Almanca aslından çevrilmiş olarak Türkçeye kazandırma, böylece Türkçe Marksist edebiyatın en büyük eksiğini giderme yolundaki girişimi tamamlanmış oluyor.

Eserin ağırlıklı kısmının Mehmet Selik tarafından önce-

den çevrilmiş olması başlı başına bir kazanımdı. Türkiye'nin saygın Marksist iktisatçılarından Nail Satlıgan öncülüğünde Ekim 2008'de başlatılan girişimde Marksist iktisat alanına hâkimiyetleri tartışılmaz olan Erkin Özalp ve Oktar Türel editör olarak görev üstlendiler. Bu ciltler yayına hazırlanırken Sungur Savran ile E.Ahmet Tonak'ın önerilerinden de yararlandı. Ne var ki, Nail Satlıgan'ın 2013 Nisan'ında aramızdan ayrılmasıyla projenin sorumluluğunu Erkin Özalp üstlendi. Özalp, III. cildin ikinci yarısını çevirdiği gibi Oktar Türel ile birlikte bu son cildin tamamının editörlüğünü de üstlendi. Üçüncü cilt yayına hazırlanırken Benan Eres'in düzeltme önerilerinden de yararlandı.

Kitap, 4 Haziran Perşembe günü kitabevi raflarında yer alıyor.

Devrimci Marksizm
e-posta: iletisim@devrimcimarksizm.net

Anayasa Mahkemesi'nden çocuk gelin kararı!

Mayıs ayında Anayasa Mahkemesi (AYM) kadınlar açısından vahim sonuçları olacak bir karara imza attı. Erzurum Pasinler Sulh Ceza Mahkemesi tarafından verilen "Resmi nikah olmadan dini nikah kıyan imam ile çiftlere 2 aydan 6 aya kadar hapis cezası" verilmesi yönündeki kararını oy çokluğu ile iptal etti. Kararı savunan AYM üyelerinin gerekçesi, nikahsız birlikte yaşayanlara Türk Ceza Kanunu'nda herhangi bir ceza öngörülmezken, resmi nikah yaptırmadan dini nikah kıyanlara hapis cezası öngörülmesinin anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olması. Bu gerekçe, sözde bir eşitlik ilkesi ürünüdür ve resmi nikahsız yani "kızlı erkekli" yaşayanlar üzer-

inde baskı kurmaktadır.

Anayasa Mahkemesi'nin kararının sonucu bellidir. Çocuk gelinlerin, erken yaşta zorla evlendirmelerin önünün açılmasıdır. Kadınların ve çocukların bugüne kadar boşanma ve miras hukuku açısından elde ettiği kazanımların ortadan kalkmasıdır. Dört kadınla evlenmenin teşvik edilmesidir. Bu sonuçlar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Ayşenur İslam tarafından da itiraf edilmiştir: "Bu karar alındığında göre, bakanlık olarak 18 yaş altı çocukların bir nikah töreni ile gayri resmi evlendirilmelerini engellemek üzere yeni bir çalışma yapmamız gerekecek."

AYM'nin kararı, kadın düşmanı bir karar olduğu kadar me-

deni kanunun ve ceza kanunun birçok hükmü açısından da hukuk dışıdır. Bu kararı fiilen yırtıp

atmak, kadınlar açısından vahim sonuçlarını yaşamamak ancak mücadeleyi yükselterek, kaza-

nılmış haklarımıza sahip çıkarak mümkün olacaktır.

Özgecan davasına sahip çıkalım

Şubat ayında Türkiye Özgecan'ın vahşice öldürülmesi ile sarsıldı. Kadın cinayetlerine ve kadına yönelik şiddete karşı kadınlar ayağa kalktı, sokakları, meydanları doldurdu. Bu yıl 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü mitinglerine en çok bu konu damgasını vurdu. Özgecan son olsun derken, her gün kadınların yaşamını en yakınlarındaki erkekler ellerinden almaya devam ediyor. Çünkü yasalarda ciddi bir caydırıcılık olmadığı gibi mevcut yasalar bile uygulanmıyor, devlet de kadınları korumuyor. Aksine iyi hal, tahrik indirimi gibi gerekçelerle, kadınlara karşı ayrımcılığı körükleyerek kadına yönelik şiddeti ve kadın cinayetlerini teşvik ediyor.

Bu öyle bir teşvik ki kendileri içerideyken bile onlara başka kadınları tehdit etme cesareti veriyor. Özgecan'ı öldüren minibüs şoförü Suphi Altındöken'in eşi Neslihan Altındöken, kendisine de şiddet uyguladığını belgeleyen evraklarla birlikte aynı soyadı taşımak istemediğini belirterek Suphi Altındöken'e boşanma

dava açtı. Başvurunun ardından Neslihan Altındöken'in avukatı Ebru Çatıkkaş'a "davadan çekileceksin, yoksa sonun Özgecan gibi olur" diye tehdit telefonları geldi. Özgecan'ı öldürdükten sonra cesedini yok etmek için arkadaşlarından yardım isteyen Suphi Altındöken'in bu kez de başka bir arkadaşı yardımıyla bu tehditleri savurduğunu düşünmemek için bir neden yok.

Peki şimdi ne olacak? Bu tehditleri savuranlar yani Özgecan'ın katilleri 12 Haziran'da Mersin Tarsus Adliyesi'nde ilk kez hakim karşısına çıkacak. Büyük ihtimalle de takım elbise kravat giymiş "iyi halleri" ve yüzlerindeki "pişmanlık" ifadeleri ile. Meydanı onlara bırakmamak için, Özgecan'ın katillerinin, onları koruyan yasaların ve devletin karşısında Özgecan'a ve onunla birlikte öldürülen kadınlara sahip çıkmak için, 12 Haziran'da orada olalım. Mahkeme salonunu bir mücadele alanına çevirelim.

Arjantin, bir kadın daha eksilmesin diye ayakta

3 Haziran'da başta Buenos Aires olmak üzere Arjantin'in bütün kentlerinde binleriyle, on binleriyle kadınlar meydanları doldurdu ve son on yılın en büyük kadın eylemini gerçekleştirdiler. Arjantin'de her gün neredeyse bir kadın öldürülüyor. Buna karşı çıkartılan yasalar da tıpkı Türkiye'de olduğu gibi uygulanmıyor. Devlet ve kilise katilleri koruyor. Kadınların bu kadar güçlü bir şekilde sokağa dökülmelerinden önce bardağı taşıran son damla ise Özgecan'ın katledilmesine benzer bir cinayet oldu. Mayıs ayında 14 yaşındaki bir genç kız erkek arkadaşı tarafından dövülerek öldürüldü. Bu cinayetin ardından "Ni Una Menos" yani "Bir kadın daha eksilmesin" sloganıyla yükseltelen mücadelede, Devrimci İşçi Partisi'nin Ar-

jantin'deki kardeş partisi Partido Obrero'nun Plenario de Trabajadoras adlı kadın örgütü başta olmak üzere PO ciddi bir güç olarak yer alıyor.

Plenario de Trabajadoras, kitlesel bir şekilde mücadelede yer alırken, hem sokakta hem de temsilcileri aracılığıyla parlamentoda, sorumlunun yasaları uygulayan devlet olduğuna dikkat çekerek aşağıdaki talepleri savunuyor:

- Kadına yönelik şiddete karşı ulusal acil durum ilan edilmesi

- Sağlık merkezleri ve sığınakların açılması, bütün devlet hastanelerinde, özel hastanelerde ve bütün okullarda farklı alanlarda uzmanlardan oluşan 24 saat erişilebilir, ücretsiz merkezlerin açılması

- Kürtajın yasallaştırılması ve bütün düzeylerde cinsiyetçi olmayan, laik ve bilimsel eğitim

- Şiddete uğrayan kadınlara karşı ayrımcılık yapan polis ve yargı görevlilerinin görevden alınması

- Şu anda devlete bağlı çalışan Ulusal Kadın Konseyi yerine seçilmiş kadınlardan oluşan devletten bütünüyle bağımsız, onu denetleyecek (mesela kadınlara ayrımcılık yapan hakimleri görevden alacak) Özerk Kadın Konseyi kurulması.

Aramızda denizler, okyanuslar, binlerce kilometre mesafe olsa da taleplerimiz aynı. Kadına yönelik şiddete ve kadın cinayetlerine son! Suçlu erkek egemen kapitalizmdir! Sorumlu katilleri koruyan devlettir!

3. Avrupa-Akdeniz Konferansı'na çağrı

Kristijan Rakovski Balkan Sosyalist Merkezi, Red-Med ve DEYK (Dördüncü Enternasyonal'in Yeniden Kuruluş Koordinasyonu) içerisinde yer alan partiler tarafından örgütlenen 3. Avrupa-Akdeniz Konferansı, 18-20 Temmuz tarihlerinde toplanacak. İlki ülkemizdeki Gezi parkı eylemleriyle başlayan halk isyanına denk gelen konferansların ikincisi ise 2014 yılında, Ukrayna'daki sürecin en hararetli döneminde Ukraynalı ve Rusyalı komünistlerin de katılımıyla toplanmıştı. Konferansın bu üçüncü ayağı, tüm dünyada ekonomik krizin sonuçları derinden hissedilirken, ekonomik krize siyasi krizin eşlik ettiği ve son olarak reformist Syriza'nın seçimleri kazanmasıyla bir kez daha gözlerin çevrildiği Yunanistan'ın başkenti Atina'da gerçekleşecek.

Syriza'nın ilk ihanetlerinden

sonra, Yunanistan'daki kardeş partimiz EEK'in (Devrimci İşçi Partisi) örgütlenmesinde büyük rol oynadığı, başta Vio Me fabrikası olmak üzere çeşitli alan ve sektörlerden işçilerle birlikte hayata geçirilen "Mücadele ve Dayanışma Kervanı" gibi gelişmelerle kitlenin tekrardan hareketlenmeye başladığı gözleniyor. İspanya'da Yunanistan'daki 25 Ocak seçimlerinde başa gelen Syriza'ya benzer bir hareketin (Podemos) yılsonunda genel seçimlerden büyük bir güçle çıkması bekleniyor. Bu iki parti reformist bir çizgi izlemekle birlikte, her ikisinin başarısı da işçi ve emekçilerin tepkisini ortaya koymasının bir yolu oluyor. Türkiye geçtiğimiz iki senede, sırasıyla Gezi ve Kobani olmak üzere bir sene arayla yaşanan halk isyanlarıyla sarsıldı. Son dönemde gerçekleşen metal işçilerinin büyük grevi ile işçi sınıfı sahneye

adımını atarken, kendi içindeki savaşı parçalanan burjuvazinin cephesi ise uzun süredir olmadığı kadar güçsüz ve dağınık durumda.

Ukrayna ve Suriye'de bir cephesini emperyalizmin desteklediği iç savaşlar olanca şiddetiyle sürerken, Rojava'da Kürt halkı DAİŞ barbarlığına karşı, elde silah özgürlüğünü savunmaya devam ediyor. Slovenya'da 2011'de kemer sıkıma karşı yaşanan halk hareketinden, Bulgaristan'da 2013 ve 2014'te halkın her gün sokaklara çıkmasından ve en önemlisi 2014'te kısa ömürlü bir devrimci patlama yaşayan Bosna-Hersek'ten sonra, Makedonya'da yasadışı telefon dinlemelerine, medya ve yargı üzerindeki baskılara ve yolsuzluklara karşı on binlerce kişinin sokağa çıkmasıyla, devrimler ve karşı-devrimlerle sarsılan Akdeniz havzasına bir Balkan ülkesi daha ilk ürkek adımını atıyor.

Avrupa-Akdeniz Konferansı, böyle bir süreçte tüm bölgedeki işçi sınıfının ve ezilenlerin yaşadıkları sorunlara devrimci çözümler üretmek üzere çeşitli ülkelerden katılımcılarla toplanıyor. Bir kez daha insanlığın tarihsel krizinin, devrimci önderliğin krizine indirildiği devrimler ve karşı-devrimler döneminde, enternasyonalist bir devrimci önderliğin yaratılması çabasına önemli bir katkı koyma hedefindeki konferans, önüne tartışmak üzere önemli programatik meseleleri koyuyor.

Bunlar arasında değinilebi-

APPEL

3ème Conférence Euro-Méditerranéenne

Athènes, le 18-19-20 juillet 2015

OÙ VA L'EUROPE?

L'Europe est devenue l'épicentre de la crise capitaliste mondiale post-2008, non seulement dans tous les aspects - social, économique, politique, géographique. Toutes les affirmations que l'UE et la zone euro ont fait ces dernières années ont été prouvées fausses. Ceci est démontré notamment par l'impasse dans la conférence avec l'UE, le Forum Central Europe et le FMI, d'une part, et le nouveau gouvernement grec de fin janvier 2015, avec un mandat clair de mettre fin au sauvetage de «face à l'arrière» imposé par la Troïka, d'autre part.

La perspective d'un défilé de la Grèce ou d'un «Grecxit» de la zone euro, malgré les prétentions d'aïoli-rassurants que les conséquences (économiques, politiques, sociales) seraient assurément un impact dévastateur sur l'économie capitaliste mondiale. Ce que les classes dirigeantes ont compris le plus, c'est pas uniquement la contagion financière-économique, mais la contagion de la résistance ouvrière et populaire intensifiée et élargie dans toute l'Europe. Toutes les questions des révolutionnaires de l'Europe - la gauche, les révolutionnaires, les révolutionnaires - ont été nouvelles sur l'ordre du jour dans le continent européen lui-même, et pas seulement dans des pays où l'ordre mondial, en réaction avec un Névo-Chef en France, et des révolutions partielles dans les Balkans, l'Espagne, l'Italie, le Canada et les anciennes républiques soviétiques.

Il n'est pas un hasard si Athènes, un Grecxit, à court terme, au milieu des fêtes sociales spontanées contre les politiques de la Troïka et de leurs collaborateurs grecs au pouvoir, ainsi que dans la tenue de la première vague des révolutions au Moyen-Orient, ont été les événements les plus importants de la Conférence Euro-Méditerranéenne. Toutes les classes ont été organisées par le Centre Balkan Socialiste (Christian Rakovski), le Réseau web RedMed, et les partis révolutionnaires internationaux du Centre de coordination pour la Définition de la Quatrième Internationale (ICQI), et ont été accueillis par le Parti Revolu-

naire des Travailleurs (EKK) de la Grèce. Cependant, la classe ouvrière est devenue méfiante et les organisations sociales européennes et mondiales, malgré sa fidélité dans les luttes sociales contre la barbarie capitaliste, ont été les forces de la gauche venant de différentes traditions.

La Première Conférence Euro-Méditerranéenne, du 06-07 de Juin 2015, a conduit à cette affirmation à la révolution populaire dans tout Paris, à Istanbul. Comme la Troïka croit que les classes dirigeantes sur les deux côtés de la mer Egée cultivent, les révolutionnaires sur le terrain, avec d'autres combattants de la gauche révolutionnaire et les mouvements sociaux avant d'autres pays et de traditions politiques différentes, ont organisé dans une manifestation d'internationalisme dans la préface afin de discuter l'urgence et discuter sur les points programmatiques communs et de pousser des actions coordonnées pour une sorte sociale de la crise.

La Deuxième Conférence Euro-Méditerranéenne a eu lieu à Athènes à la fin de Mars 2014, avec le succès d'annoncer un plan d'action. Parmi les participants figurant à la fois des communistes russes et ukrainiens et aussi d'autres résistants de gauche des Balkans, l'Espagne, l'Italie et du Moyen-Orient, qui après un débat commun, dans leur majorité ont voté et ont donné une déclaration internationale, anti-impérialiste, anti-chauviniste. Sur cette même politique, d'autres actions coordonnées, dans la prochaine période à venir, ont eu lieu dans les Balkans, l'Espagne, l'Italie, la Russie et ailleurs.

Même ainsi, une Troisième Conférence Euro-Méditerranéenne - sans lieu à Athènes, les 18-19-20 juillet 2015 aura été

conditions qui coïncident à nouveau avec des changements les plus spectaculaires et inédits en Europe, occidentale et orientale, dans les Balkans, dans les anciennes républiques soviétiques, en particulier en Ukraine et en Russie, au Moyen-Orient, l'Espagne et l'Amérique Latine, jouant dans le monde actuel en crise et en transition.

Un événement sera présenté en temps opportun à tous les participants en tant que référence pour la discussion. Documents (français, anglais, russe, espagnol, grec, bulgare, roumain, italien, allemand, hongrois, tchèque, slovaque, polonais) seront les bienvenus pour la distribution et la discussion. Une déclaration finale sera discutée, adoptée et votée, et sera publiée ultérieurement.

Néanmoins, la guerre doit être. Avec tous les gouvernements capitalistes! Pour les gouvernements des travailleurs et la gauche ouvrière! A bas l'Europe! A bas les impérialistes, la prise des puissances! Non au piège du nationalisme réactionnaire! Pour une unification révolutionnaire de l'Europe, de Lisbonne jusqu'à Vladivostok!

Le Comité d'organisation de la 3ème Conférence Euro-Méditerranéenne :
Centre Balkan Socialiste
« Christian Rakovski »
Réseau web RedMed
juillet 2015
Ceci est une version abrégée de l'Appel original

lecek noktalar olarak: "Borçlara karşı bankaların işçi denetiminde kamulaştırılması; krizin bedelinin sömürülen kitlelere değil patronlara ödetilmesi; kitlesel işsizliğe karşı kamu yatırımları ve iş saatlerinin işçiler arasında bölüştürülmesi; fabrikayı başka ülkeye taşımakla tehdit eden ya da işçileri kitlesel biçimde işten çıkartan

patronlara karşı fabrikaları işgal edip bedelsiz kamulaştırma; faşizme, ırkçılığa ve ayrımcılığa karşı mücadele; devlet aygıtını parçalayarak polis devletine ve baskı rejimlerine son vermek ve NATO'yu dağıtarak emperyalizmin kullandığı üsleri ortadan kaldırmak" sıralanıyor.

Devrimci İşçi Partisi, Lutte Ouvrière festivalinde

Fransa'daki devrimci Marksist örgütlerden Lutte Ouvrière'in (LO-İşçi Mücadelesi), Paris'in bir banliyösünde gerçekleştirdiği festivale Devrimci İşçi Partisi LO'nun daveti üzerine ilk kez konuk oldu. 23-25 Mayıs arasında gerçekleşen etkinliğe binlerce kişi katılım gösterirken, DİP de Yunanistan'daki kardeş partimiz EEK (Devrimci İşçi Partisi) ile yan yana açtığı stant ile, festival alanındaki yerini aldı. İtalya'daki kardeş partimiz PCL'den (Komünist İşçi Partisi) yoldaşlarımız da faaliyete katıldı. Dördüncü Enternasyonalin Yeniden Kuruluş Koordinasyonu (DEYK) üyesi üç kardeş partinin görüşleri Fransızca ve İngilizce olarak hazırlanan materyallerle katılımcılara ulaştırıldı. Bildirilerimizden biri ülkemizde gerçekleşen büyük metal grevi

ile ilgili bilgi vererek uluslararası dayanışma çağrısı yapıyordu. Bir ikinci bildirinin bir yüzünde Devrimci İşçi Partisi'ni tanıtan bir metin, diğer yüzünde ise DİP'in, Ermeni soykırımının 100. yılı dolayısı ile yayınladığı metin vardı. Türkiyeli katılımcılara ise *Gerçek* gazetesi ile seslendik. Bunların yanı sıra biri RedMed'i tanıtan, öteki ise 18-20 Temmuz tarihlerinde Atina'da gerçekleşecek 3. Avrupa-Akdeniz Konferansı'na çağrıda bulunan iki broşürün dağıtımını da Yunan yoldaşlarımızla birlikte gerçekleştirdik.

Üç kişilik bir ekiple katıldığımız etkinlik boyunca, hem çeşitli örgütler hem de bireysel katılımcılar; başta metal grevi, Arap devrimleri ve Ukrayna iç savaşı olmak üzere çeşitli konularda yoldaşlarımıza sorular yönelttiler.

İşçi havzalarında yürüttüğümüz faaliyet ise büyük ilgi topladı. Yoldaşlarımız metal greviyle dayanışmak için stantta imza toplarken, "Metal İşçisinin Sesi" imzalı, grevdeki işçilerle dayanışmaya çağırın üç dilde hazırlanmış afişler de standımızda yer aldı.

Festivalin ilk günü, forum alanında gerçekleştirdiğimiz "Akdeniz'de Devrim ve Karşı-Devrim" konulu etkinlik, ilk gün gerçekleşen en kitlesel etkinliklerden biri olarak dikkat çekti. 2011'den bu yana Akdeniz havzasında süregelen mücadeleler ile ilgili Devrimci İşçi Partisi'nin bakış açısını paylaşan bir yoldaşımız, Libya'daki iç savaşta başından itibaren, Suriye'de ise kitlesel ayaklanmanın altıncı ayından sonra emperyalizmin oynadığı role dikkat çekti. Bu ülkelerin Arap dev-

rimleri ile birlikte değerlendirilmeyeceğini belirtti. Aynı şekilde Ukrayna'daki süreci de devrim olarak nitelendirmenin tehlikesinden söz etti. En çok ilgi çeken konulardan biri ise Syriza'ya bakış açımız oldu. Syriza'nın kitlelerin mücadelesinin yarattığı ivmeye dayanarak seçim zaferine ulaştığını belirten yoldaşımız, Syriza'nın halkın umutlarına ihanet etmekte tereddüt etmediğinin görüldüğünü, DİP'in ise bu konuyu, tüm dünyada ve ülkemizde bir Syriza çığlığı hüküm sürerken yayın-

larında öngördüğünü anlattı. Yoldaşımız konuşmasını tüm katılımcılara grevdeki metal işçilerinin selamını iletirken bitirdi.

Yoldaşımız etkinliğin ikinci gününde ise bir başka Türkiyeli örgütün etkinliğinde söz alarak Türkiye'deki durum ve grev hakkında bilgi verdi. Yoldaşımız hem LO'ya hem de diğer örgütlere grev ile dayanışma çağrısı yaparken, bu etkinliğin katılımcıları arasında da grev ile dayanışma amaçlı imza toplandı.

İşçi sınıfı cennete gider ya da Sinematek'e

Fransızca "cinémathèque" kelimesinden hareketle Türkçe'de "sinematek" olarak ifade edilen kavram, en genel anlamıyla; sinema eserlerinin korunduğu, onarıldığı ve gösterimlerinin yapıldığı merkeze verilen isimdir. Dünyadaki köklü sinema enstitüleri bir yana, 1936'da Fransa'da kurulan ve yaygın olarak kullanılan tanıma ismini veren *Cinémathèque*, bu alandaki en ünlü kuruluş olarak bilinir.

muş, 1970-72 arasında *Filim* isimli ikinci bir dergiyle yayın faaliyetini çeşitlendirmiştir. Araştırmacılar için adeta bir sinema kütüphanesi hizmeti vermiş, düzenlediği açık oturumlarla sinema üzerine önemli tartışmalara ön ayak olmuştur. Giderlerini üyelerinin ödediği aidatlar sayesinde karşılayan, devletten ya da özel kuruluşlardan herhangi bir yardım almadan varlığını sürdüren sinematek, onlarca sinema

lu gösterilerle gerek tarihe geçmiş ama gösterime girememiş filmleri, gerekse de İtalyan Yeni Gerçekçiliği, Fransız Yeni Dalga Akımı, Sovyet ve Doğu Avrupa sinemaları gibi dünya çapında etkiye sahip ekolleri Türkiye'ye tanıtan Sinematek, 12 Eylül cuntası tarafından 1980'de kapatılmıştır.

Yönetmen Yücel Ünlü'nün çabasıyla 2000 yılında önce Ankara'da daha sonra ise İstanbul'da açılan iki merkezde faaliyet gösteren Sinematek, en kısa ifadesiyle bir sinema okuludur. Oyunculuk, senaryo yazımı, film yapımı v.b. alanlarda dersler vermekte, atölye faaliyetleri yürütmektedir. Kolektif çabanın ön plana çıkarılması ve sanatın tekelleşmesine karşı bağımsız kalma çabası değerlidir.

Geçmişin mirasını bugüne taşıma anlamında ise, 1 Mart 2015'te yayına başlayan "Sinematek.tv" projesi çok önemlidir.

Sinematek.tv, dijital ortamda sunduğu binlerce sayfa sinema dergisi, sinema üzerine yazılmış doktora tezleri, makaleler, eski Sinematek Derneği emekçileriyle yapılmış sözlü tarih çalışmalarının kayıtları, daha önce yayınlanmamış filmler, sinema tarihine başyapıt olarak geçmiş filmler, sinema kitapları vb. daha birçok çalışmayla kültür-sanat alanına hızlı bir giriş yaptı. 27 Mayıs-15 Haziran tarihleri arasında gerçekleşen "İnternet Sineması Günleri: Dünün Filmleri" etkinliği ise gerçekten muazzam bir çalışmanın ürünü.

Aralarında farklı ülke sinema-

sinematek derneği gösterileri
ekim 1967 programı
SERGHEI MIHAILOVITCH EISENSTEIN
BRONENOSSETZ POTEMKİN
POTEMKİN ZIRHLISI

16 Ekim Pazartesi	Kervan Sineması 18.45
17 Ekim Salı	Kervan Sineması 18.45
18 Ekim Çarşamba	Kervan Sineması 18.45
20 Ekim Cuma	Kervan Sineması 21.30

1925 S. S. C. B.
(1958 de şimdiye değin çevrilmiş en iyi film seçildi)

Türkiye'deki örneği ise, 1965'te edebiyatçı Onat Kutlar'ın öncülüğünde kurulan Sinematek Derneği'dir. Daha sonra 1967 yılında ismi Türk Sinematek Derneği olarak değiştirilen kuruluş, 1980'de, 12 Eylül darbesi ile kapatılana kadar faaliyetlerini sürdürmüştür. Piyasa koşulları, sansür vb. sebeplerden ötürü gösterime giremeyen yüzlerce filmin gösterilmesini sağlamış, 1966'dan itibaren *Yeni Sinema* dergisini yayına sok-

kulübünün kurulmasına yardım etmiş, birçok kişiyi de yeni sinema kulüpleri kurma yolunda teşvik etmişti.

Kısa sürede ülke çapında etkinliğini arttıran derneğin, 1967 yılında sadece İstanbul ve Ankara'da 4 bin üyesi bulunduğu söyleniyor. Bunlar arasında Yılmaz Güney ve Yaşar Kemal gibi hayatlarını insanca bir yaşam için mücadeleye adanmış sinemacı ve edebiyatçılar da vardı. On beş yıl süresince, top-

larından seçkin örneklerin bulunduğu birçok belgesel, kısa ve uzun metraj filmler bu etkinlik kapsamında yer alıyor. Kuruluşun en önemli başarısı ise, daha önce sansüre takılmış, ticari açıdan değersiz bulunmuş yahut başka sebeplerden dolayı bir türlü gösterilememiş olan 5 tane filmin ilk gösterimini yapıyor olmasıdır.

Muammer Özer'in yönettiği "Barış Kavgası" (1973), "Davut ile Golyat" (1975), "Çıraklar" (1980), "Özlem" (1990) isimli filmler ile Artun Yeres'in yönettiği "Beyoğlu 68" (1968) isimli film ilk kez seyirci karşısına çıkıyor.

Bunların dışında, Elio Petri'nin yönettiği "İşçi Sınıfı Cennete Gider" (*La Classe Operaia va in Paradiso*-1971), Gillo Pontecorvo'nun yönettiği "İsyan" (*Quemada*-1969),

Jean Luc Godard'ın yönettiği "Hayatını Yaşamak" (*Vivre Sa Vie*-1962), François Truffaut'un yönettiği "400 Darbe" (*Les quatre cents coups*-1959) yine etkinlik dâhilinde izlenebilecek seçkin filmlerden bazıları.

Film festivalleri kimler için yapılır?

Kültür-sanat faaliyetlerinin kolektifleştirilmesi, devletten, sponsor dayatmalarından, piyasanın boyunduruğundan kurtularak gittikçe daha fazla kişiye ulaştırılması çabalarına her zaman omuz vermek gerekir. Konuyu somutlaştırmak için Sinematek.tv projesini başlatan Alternatif Medya Derneği'nin düzenleyicisi olduğu Uluslararası İşçi Filmleri Festivali ile İstanbul Film Festivali'ni karşılaştırabiliriz.

Bu yıl 34.'sü düzenlenen İstanbul Film Festivali kapsamındaki filmler sadece dokuz salonda gösterildi. Yaklaşık on beş milyon kişinin yaşadığı bu devasa şehrin kendi adıyla anılan festival organizasyonunda, yedisi Beyoğlu civarında olmak üzere, Beşiktaş ve Kadıköy'deki birer salonla birlikte yalnız dokuz salonda film gösterimleri yapıldı. Toplam izleyici sayısı ise yüz otuz bin. Bu değerlendirmeyi yaparken, Bakur (Kuzey) filminin sansürlenmesi son-

rasında, devlet sansürünü protesto etmek ve Bakur (Kuzey) filminin yönetmenleriyle dayanışmak için 22 yönetmenin filmlerini festivalden çektiğini de unutmamak gerekir. Yine de bu durum, çok sınırlı sayıda salonda gösterim yapıldığı gerçeğini değiştiriyor.

Bu yıl 10.'su düzenlenen, İstanbul, Ankara, İzmir ve Diyarbakır'ı dolaşan Uluslararası İşçi Filmleri Festivali kapsamında ise, yine İstanbul'u baz alacak olursak, otuz beş farklı mekânda, birbirinden farklı birçok semt ve mahallede film gösterimleri, söyleşiler, oturumlar yapıldı. Bütün gösterim ve etkinliklerin ücretsiz olduğunu hatırlatmakta fayda var.

Bir tarafta, bazı uluslararası tekeller de dahil büyük şirketlerin sponsor desteğini aldığı halde sadece dokuz salonda ve iki farklı semtte ücretli gösterimler yapan çok prestijli bir festival, diğer tarafta ise bazı sendikalar, dernekler, belediyeler, meslek odaları

vs. desteğiyle, onlarca salonda ve semtte ücretsiz gösterimler yapan bir festival.

İşçi Filmleri Festivali'ni överken, eksiklerini de söylemek gerekir. Organizasyonun düzenleyicileri arasında bulunan sendikaların işçileri-emekçileri salonlara taşımaması ya da filmleri işçinin emekçinin yaşamının büyük kısmını geçirdiği işyerlerine, fabrikalara götürme yolunda yeterli çabayı sarf etmemesi büyük hata! Etkinlik salonlarına uzak mesafelerde oturan yüz binlerce işçi-emekçi olduğu bilinirken, yine festivalin destekçileri arasında bulunan belediyelere bu konuda harekete geçmeleri için baskı yapılmaması da sendikalar ve diğer düzenleyicilerin eksikliği olarak göze çarpıyor.

Sonuç itibarıyla, Türkiye'deki işçiler ve emekçilerin, gerek belgesel filmler, gerekse de kurmaca filmler aracılığıyla başka ülkelerdeki işçilerin çalışma koşulla-

rını, sorunlarını, kazanımlarını, organizasyon olarak yaşamaya mücadele yöntemlerini görmesi devam eder.

adına önemli bir fırsat olan böyle festivalleri çok daha büyük kitlelere ulaştırabilmektir en önemli başarı. Aksi takdirde, sponsorsuz, yarışmasız ve ücretsiz olmasıyla övünülen, ancak sadece belirli semtlerde oturan ve belirli bir gelir seviyesindeki insanların ulaşabildiği bir

ULUSLARARASI
İŞÇİ
FİLMLERİ
FESTİVALİ
INTERNATIONAL LABOR
FILM & VIDEO FESTIVAL

Gençlik mücadelesi

Geleceğimiz için örgütlenmeye meslek liselerinden başlayalım

Yaz aylarına giriyoruz, şimdiden teknik meslek lisesi öğrencileri staj için fabrikalara başvurdu. Endüstri meslek lisesi öğrencileri ise stajlarını bugün yarın bitirirler. Çalıştıkları yerlerde güvencesiz işler meslek liselilere veriliyor, 12 saatlik mesai karşılığında asgari ücretin üçte biri reva görülüyor. İşte böylece meslek liselerinden Koç'lara, Sabancı'lara ve daha birçok sermaye gruplarına yılın 12 ayı boyunca ucuz iş gücü sağlanmış oluyor.

Çalışma koşulları

Meslek lisesi öğrencilerinin staj döneminde doğru düzgün bir sağlık sigortası hakları bile yok. Devletin staj öğrencilerine yaptığı sözde sigortalar sadece "yara-

lanmalara" çare oluyor. Anlaşılan devlet, teknik ve endüstri meslek lisesi öğrencilerini kapsamlı bir sağlık sigortası yapmaya değer görmüyor. Oysa girdikleri işlerde "gelip geçici eleman" olarak görülen öğrencilere yapabileceklerinden fazla ve ağır işler verilerek yaralanmalara ve sakatlanmalara sebep olabilecek "kazaların" önü açılmış olunuyor.

Suçlu kim?

Öğrencilerin maruz kaldığı bu kötü çalışma koşullarında parmağı yokmuş gibi, MESS bir de "iş kazaları" hakkında rapor hazırlıyor. Eğitimlerini tamamladıktan sonra işçi olacak olan bugünün teknik lise ve meslek lisesi öğrencilerinin bu MESS denen örgütü

iyi tanınması gerekir.

MESS, metal sektöründe geçtiğimiz dönem toplu iş sözleşmesi sürecinde işçilerin haklı taleplerini karşılamamıştır. Üstüne normalde iki sene süreliğine imzalanan sözleşmeyi üç seneye çıkararak için işçilere ve sendikalarına baskı uygulamıştır.

Bu baskılar karşısında geçtiğimiz Ocak ayı sonunda Birleşik Metal İş sendikası greve giderek MESS'e karşı mücadele bayrağını yükseltmiş ancak bu sefer de karşısında MESS'in yanında saf tutan hükümeti bulmuştur. İşçilerin grevini milli güvenliği tehdit ediyor diye erteleme adı altında yasaklayan hükümet MESS'e destek çıkmıştır. O günden beri bizler, hükümetin bundan sonra metal patronları örgütü olan MESS hükümeti olduğunu haykırarak. Bu hükümet binlerce işçinin haklı taleplerini bilinçli bir şekilde göz ardı etmiş ve MESS'in yardımına koşmuştur.

Gelecekte neyle karşılaşacağımızı iyi bilmeliyiz. İşçilerin çalışma koşullarının düzeltilmesi taleplerini yok sayan MESS, bugün bizlerin de karşısındadır. İş güvenliğini sağlamayarak karşı-

mızdadır, eşit işe eşit ücret veremeyerek karşımızdadır. Çalışan öğrencilere kapsamlı bir sağlık sigortası yapmayan MESS hükümeti de karşımızdadır.

Mücadeleye atılan metal işçileri öğrencilere yol gösteriyor!

Nisan ayından beri ülkenin en büyük ve en önemli metal fabrikalarında hareketlenmeler yaşanıyor. İşbirlikçi Türk Metal sendikasını bir bir fabrikalarından def eden işçiler Mayıs ayı boyunca önce işten çıkarmalara karşı tek vücut olup işbaşı yapıp, sonra da çalışma koşullarının iyileştirilmesi için hep beraber greve giderek adeta bir fırtına yarattılar. Bursa'dan başlayan grev Eskişehir'deki, Ankara'daki, Kocaeli'deki fabrikalara sıçradı ve işçiler hakları için birlik olup mücadeleye atılmış oldular. Bu mücadelelerin büyük bir kısmı çeşitli kazanımlarla sonuçlandı. Ancak mücadele sadece patronlar için çok büyük yük olmayan çeşitli ücret artışları için değil, daha iyi çalışma koşulları için, sendikal özgürlükler için sürüyor.

Bizler ne yapmalıyız?

Mücadeleye atılan metal işçileri, sektörde yaşanan sorunların nasıl çözüleceğine dair yolumuza ışık tutuyor. Öncelikle bugünün işçilerine mücadelelerinde destek olmalıyız. Metal işçilerinin çalışma koşullarını en iyi biz staj yapan, çalışan öğrenciler biliriz. Onların mücadelelerinin haklılığını çevremize anlatmalıyız. Gelecekte kendimizi içinde bulacağımız, onların bugün çalışma koşullarının iyileştirilmesi yolunda verdikleri mücadele, aynı zamanda bizlerin de mücadelesidir. Eğer onların birlik içerisinde verdikleri mücadelenin örgütlülüğü kırılırsa, bizler de gelecekte güvencesizliğin esas sebebi olan taşeron düzeninin bir parçası olacağız. Belki de merdiven altı atölyelerde sigortasız çalışacağız. Tüm bunlara karşı çıkmak için meslek liseli öğrencilerin daha şimdiden örgütlenmesi ve geleceğin sınıf mücadelesinde yerini alması gerekir. İnsanca bir yaşam için verilen bu mücadele hepimizin mücadelesi. Haydi, mücadeleyi ve dayanışmayı her alanda büyütelim ve şimdiden örgütlü mücadeleye katılalım!

Paralı eğitim öldürür!

Uğur Çolakoğlu, Niğde Endüstri Meslek Lisesi'nde Bilgisayar Bölümü 3'üncü sınıf öğrencisiydi. Ülkemizdeki çoğu aile gibi onun ailesinin de durumu çocuklarının eğitimini karşılayacak kadar iyi değildi. Bu yüzden Uğur 19 Mayıs tatilini, hem ailesinin sırtladığı ekonomik yükü biraz hafifletmek, hem de okul harçlığını çıkartmak için bir inşaatta çalışarak geçirecekti. Fakat inşaatın üzerinden geçen yüksek gerilim hattına kapıldı ve dokuzuncu kattan düşerek hayatını kaybetti. Bizler çok iyi biliyoruz ki, arkadaşımızın ölümü bir talihsizlik veya kaza değildi; Uğur'u kapitalizm ve onun bir sonucu olan paralı eğitim katletti!

İşçiler her gün can güvenleleri olmadan çalışıyorlar. Genellikle açlık sınırının altında ücretlere, uzun saatler boyunca, ölümüne çalışıyorlar. Bir gün madende gaz sıkışması gerçekleşiyor, bir gün üzerine fazla yük bindirilmiş bir asansör düşüyor, bir gün elektrik

çarpyıyor, bir gün işçileri taşıyan servis uçurumdan aşağı yuvarlanıyor... Birer birer, onar onar, kimi zaman Soma'daki gibi yüzer yüzer işçiler ölüyor ve biz bunu haberlerde iş kazası diye görüyoruz. Patronlar sırf ceplerine biraz daha fazla para girsin diye çalıştırdıkları işçilerin güvenliğini gözardı ederek hiçbir önlem almayarak her gün cinayet işliyor.

Devlet ise bize eğitim alabilmemiz için bitmek bilmeyen giderler dayatarak bizleri, bu katillerin işçilerin kanyla beslenen sisteminde sömürülmeye mahkûm ediyor. Ailemizin karşılamadığı eğitim giderlerimiz için çalışmamız gerekince, bizi düşük ücretle ve güvencesiz koşullarla işgücü pazarına altın tepsi ile sunuyorlar. Hem sömürüyorlar, hem de daha fazla sömürü hırsıyla yanıp tutuştukları için hayatımızı elimizden alıyorlar.

Dünyanın her yerinde biz öğrenciler parasız eğitim talebiyle yıllardır meydanları dolduruyor-

sak, bugün de mücadelemize devam ediyorsak işte bu yüzden! Bize ve ailelerimize, kendi kalsalarımızı dolduracak birer müşteri gözüyle bakan burjuva devlete ve onun eğitim sistemine karşı çıkıyorsak, artık öğrencilerin Uğur gibi, Erdoğan Polat gibi ölmesini istemediğimiz için!

Geçtiğimiz sene 19 yaşındaki Erdoğan Polat da Uğur'inkine benzer sebeplerle çalışmaya başladığı Mecidiyeköy'deki Torunlar inşaatta bir iş cinayetinde kurban gitmişti. Bu kaybımız aynı zamanda 10 işçinin yaşamını yitirdiği asansör "kazası"nın da habercisiydi. Erdoğan'ın ölümünden sonra inşaatta işçilerin can güvenliği için önlemler artırıldı mı? Hayır! Aksine, Erdoğan'ın gençliğini fırsat bilip, eğitim hakkını satın alabilmek için yaşam hakkından olan kardeşimize "eğitimsizdi" diyerek bu ölümü geçiştirdiler. Diğer taraftan devlet, çocuklarının eğitimini karşılayamayan emekçi aileleri için bir şey yaptı mı? Hayır! Yok-

sulların da eğitim alabilmesi için herhangi bir kolaylık sağladı mı? Hayır! Aksine üniversite sınavlarına giriş ücretlerine zam geldi. Ve biz yine liseli bir arkadaşımızı bir iş cinayetinde kaybettik... Devlet her yıl eğitime ayırdığı bütçeyi azaltırken, eğitim almak için ödediğimiz para sürekli artıyor. Neredeyse tüm devlet okulları maddi açıdan zorluk çekiyor, öğrenciler kötü şartlarda okumaya mahkûm bırakılıyor.

Erdoğan Polat, Uğur Çolakoğlu, bizler, para ödemedi hak nitelikli bir eğitim almayı hak etmiyor muyuz? Hakkımız olan eğitimi bize sağlamak zorunda oldukları halde bizleri birbirimizle yarıştırmak için önümüze sınavlar koyuyorlar, üstüne üstlük o sınavlardan da para istiyorlar! Sonucunda da bazılarımızın payına bilimsellikten uzak bir eğitim, meslek liselilerin payına da eğitimle iç içe geçmiş bir sömürü düşüyor. Bu sistemde Erdoğan'ın, Uğur'un ve nicelerinin payına ise

çalışırken ölmek düştü. Çünkü güvenceli bir gelecek umutları vardı ve okumak istiyorlardı. Ancak ne devlet onlara hak ettikleri eğitimi parasız bir şekilde verdi, ne de çalıştıkları yerde patronları kâr hırslarının önüne onların iş güvenliğini koydu.

İş cinayetinde ölenlerin katillerine sözümüz olsun, Erdoğan'ın da, Uğur'un da, Soma'da ve Torunlar'da olduğu gibi katlettikleri diğer tüm işçilerin de hesabını soracağız! Bize dayattıkları paralı eğitimi kabul etmiyoruz! Bizleri daha okurken sömürülmeye, patronların kâr hırsı yüzünden ölmeye mahkûm edenlerden geleceğimizi geri alabiliriz, alacağız! İstedikleri kadar bizi birbirimize rakip yapmaya çalışsınlar; bizi öldüren bu sistemi başlarına yıkmak için birleşmeye devam edeceğiz!

İşçi sınıfının yolu:

Siyasete yumruğunu vurmak, isyanları birleştirmek

Şimdi bir ölçüde kilitlenmiş bir parlamento aritmetiği çıktı ya ortaya, herkes koalisyon uzmanı kesildi, yol gösteriyor. “Aman istikrar bozulmasın.”, “Aman makro dengeler sarsılmasın.”, “Aman sermaye ürkmesin.”! Maalesef burjuvazinin düzenini sarsıntısız sürdürme yolunda yapılan bu tartışmalara soldan da bilinçli ya da şuursuz katkı bol!

İşçi sınıfının kısa ve uzun vadeli çıkarları açısından bugün nasıl bir politika izlenmesi

gerektiği sorusuna verilecek cevabın çok önemli iki veriyi göz önünde bulundurması gerekiyor. Birincisi, Tayyip Erdoğan ve AKP işçi düşmanlığını kanıtlamıştır, doğru. Ama işçinin düşmanı onlardan ibaret değildir. Erdoğan’ın başkanlık hayali işçinin aleyhinedir, karşı çıkılması gerekir, doğru. Ama bu projenin alternatifi olarak parlatılan Amerikan muhalefeti de işçi sınıfının bütünüyle karşısında olacaktır. Demek ki, sınıfın bağımsız bir

hat izlemesi kısa vadeli çıkarlar açısından bile hayati.

İkinci veri ise Türkiye’nin çok özel bir dönemden geçmekte olduğudur. Türkiye bir yıl arayla iki halk isyanı yaşamış bir ülkedir. 2013’ün Gezi ile başlayan halk isyanını, 2014’te Kürt halkının DAİŞ canilerine karşı Kobani’deki (Kobanê) kardeşlerine sahip çıkmak üzere serhildana kalkması izlemiştir. Şimdi 2015’te ise büyük fiili metal grevi hareketi, Türkiye’nin bü-

tün sanayi kentlerini sırayla do-laşmaktadır. Bu sonuncusunun niteliği ilk ikisinden farklıdır. Çok daha berrak bir sınıf karakteri vardır. Buna karşılık sınırları vardır: Esas olarak sarı sendikaya ve patron örgütü MESS’e karşıdır, siyasi bir özellik taşımamıştır.

Öyleyse, şimdiki nesnel durum şudur: Gezi, Batı’da modern küçük burjuvazide ve ofis çalışanlarının üst katmanlarında Kürtlere karşı önyargıyı kaldır-

mış olduğu için düzenin karşısında bir parti 12 Eylül barajını yıkmıştır. Öte tarafta, o harekete henüz ilgi göstermemiş olan işçi sınıfının merkezi güçleri olan metal işçileri, 12 Eylül’ün işçi sınıfına kurduğu tuzakların en büyüğü olan Türk Metal’i madara etmiştir. Bu iki hareket birlikte 12 Eylül’ün mirası olan ve AKP’nin de beslendiği rejimi sarsacak güce sahiptir.

Öyleyse, işçi sınıfının politikası; Türkiye’nin isyan ikliminde işçi sınıfının öncüsüyle Kürt özgürlük mücadelesinin ateşini birbirine yakınlaştırarak parlamento oyunlarından ötede bir çözüm aramak olmalıdır. Bunun için iki şey gerekiyor: İşçi sınıfı hareketini sınıf çıkarları temelinde siyasallaştırmak ve HDP’nin düzen karşısında güçlü bir muhalefet olması için çaba göstermek. Bu daha başlangıç, gideceğimiz yol uzun ama vaat dolu!

Sungur Savran

Tayyip Erdoğan’ın stratejik yenilgisi

7 Haziran 2015 tarihi, yer altından akan bir suyun aniden yeryüzüne fıskırması gibi, bir süredir devam etmekte olan bir süreci bütün Türkiye’nin gözleri önüne serdi. Tayyip Erdoğan’ın itibarı Gezi ile başlayan halk isyanında tarumar olmuştu. 2013 31 Mayıs’ından sonra yaşanan bütün süreç, Erdoğan’ın kendisi açısından çok zor koşullarda ayakta kalma mücadelesi idi. Hâkim sınıf güçleri onu büyük ölçüde terk etmişti. Emperyalizm, TÜSİAD burjuvazisi, cemaat, sol liberaller, hatta kendi partisi içinde başta Abdullah Gül olmak üzere çok güçlü odaklar artık Erdoğan’ı sınıf çıkarları açısından bir koz değil bir yük olarak görüyordu. Ama Erdoğan’ın ani düşüşü burjuva düzeni için tehlikeli olabilirdi ya da ağır bir ekonomik krizi tetikleyebilirdi. Dolayısıyla, Tayyip Erdoğan’ın siyasi tasfiyesi zamana yayıldı. Hem kendisi olağanüstü bir dirençle ayak sürüdüğü için, ama hem de hâkim sınıf güçleri bir “düzenli geçiş” stratejisi benimsediği için.

Eski itibarını ve desteğini yitirmiş bir siyasi önderin, can havliyle önceki tartışılmaz üstünlüğünü devam ettirme çabası bir çelişki yaratıyordu. Erdoğan’ın başvurduğu baskı önlemleri bunun bir ürünü idi. Erdoğan bir **devlet krizi** yarattı, çünkü ihtirasları ile arkasındaki destek arasında var olan uçurum, devletin olağan düzeni içinde kapatılamazdı. Düne kadar gayri resmi koalisyon ortağı olan imamı terör örgütü lideri ilan etti, düne kadar can düşmanı ilan ettiği askerleri akladı. Yargıyı ve polis teşkilatını delik deşik etti. Basını yerlerde sürünecek hale getirdi. Kendisine muhalefet edenleri hakaretten içeri attırdı. Polisi cinayete teşvik etti. Saymakla bitmez. Hastalıklı bir siyasi üslup bütün Türkiye’nin gözleri önünde sergilendi

durdu.

Türkiye solunun ezici çoğunluğu, Erdoğan’ın faşist bir rejim kurduğunu veya oraya doğru yürüdüğünü ileri sürdü. O, gücünü yitirmesinden dolayı çırpınırken ona olmadık bir güç atfetti. Ona “diktatör” dedi. Buna paralel olarak ve bunun bir sonucu olarak, Erdoğan’ın düşmenin kesinkes eşğine geldiği anlarda eline geçen olanakları “pas geçti”. Erdoğan, 17-25 Aralık operasyonlarıyla ve “sıfırlama” kasetiyle mahvolmanın eşğine gelmişken, üç ay sonraki seçimi adres gösterdi. Böylece **savaşı düşmanın en zayıf olduğu alandan en güçlü olduğu seçimi alanına çekti**. Bu yüzden de bir sonuç elde edemedi. Böylece, düş kırıklığının tohumlarını attı. Gezi ile başlayan halk isyanının politikaya çektiği insanlara umutsuzluk aşıladı. 30 Mart yerel seçiminden sonra insanlar birbirlerine Uruguay’a göçmek için on iki neden üzerine söylevler verdi!

Devrimci İşçi Partisi olarak biz 17-25 Aralık’tan hemen sonra, 10 Ocak 2014’te bütün Türkiye soluna ve Kürt hareketine yönelik bir açık mektup yayınlamak için derhal, karşıtımız zayıfken, demir tavında iken, birleşik biçimde mücadeleye çağırıldık. “Türkiye yolunu arıyor” dedik, “Bugün arıyor. 30 Mart’ta değil” dedik. En ufak bir olumlu ya da olumsuz tepki alamadık. Erdoğan’ın çok zayıf durumda olduğunu, düşmanın eşğinde olduğunu anlatmaya çalıştık. Kimseye dinlemedik. Seçimleri Tayyip Erdoğan’ın kazanmasının gayet yüksek bir olasılık olduğunu belirttik. Sol bütün bunlara karşılık Mustafa Sarıgül ya da Mansur Yavaş gibi siyasi kahramanlar aracılığıyla Erdoğan’a muhalefete devam etti. 30 Mart seçimleri gelirken *Gerçek* gazetesinin başyazısı sokağa

çıkma çağrılarını tekrarladıktan sonra şöyle bitiyordu: “30 Mart mı dediniz? Tarihte bir küçük ayrıntı olarak hatırlanacak.”

Şu sorunun cevabını bekliyoruz: **Bugün zayıflığı çirliçiplak ortaya çıkan Erdoğan sizin ona attığınız muazzam iktidarı ne zaman, hangi nedenle yitirdi?** Yerimiz sınırlı. Başka bir soru soracağız: Neden bu kadar farklı iki analiz? Çünkü solun ağırlıklı kesiminin bir halk isyanından çıkarabildiği tek sonuç parlamentarizm oldu. Sol oraya kadar gerilemişti. Bir halk isyanının, kitlelerin devrimci bir ruh durumu ile aylar boyu eylemler sürdürmesinin gücünü hesaplayamayacak kadar oy sayılarına sapsanmış kalmıştı Türkiye’nin solu. O sayıları bile yanlış okuyordu. Israrla Tayyip Erdoğan’ın ve AKP’nin sadece nitel gücünün değil oylarının da nicel olarak gerilemekte olduğuna işarete diyorduk, ama dinletemiyorduk!

Bütün bunların ardında Marksist devlet teorisi ile küçük burjuva demokrat parlamentarizmin karşıtlığı yatıyor. Muhataplarımız bir siyasi önderin gücünü seçimlerle ölçtüler hep. Biz ise açık açık yazdık. Seçimlerde kitleden alınan oy gerçek güç dengelerinde faktörlerden sadece biridir. Burjuvazinin siyasi önderlerinin kaderi, seçimlerden de fazla hâkim sınıf güçlerinin kulislerinde belirlenir.

7 Haziran seçimlerine bu tartışma ile geldik. Tayyip Erdoğan’ın kitlelerin belirli bir bölümü üzerindeki olağanüstü karizmatik etkisi devam ediyordu. Davutoğlu’nun kapasitesini aşan çirkin üslubunun yabancılaştırıcılığına rağmen AKP’nin yüzde 40 oy almasını ve açık ara birinci parti olmasını açıklayan budur. Ama ne oldu? HDP barajı kolaylıkla geçti. Bunda Gezi’nin etkisini *Gerçek* gazetesi bu sayısında vurguluyor. Bunda Tayyip Erdoğan’ın “Kobani düştü düşecek” hoyratlığının rolünü *Gerçek* gazetesi bu sayısında vurguluyor. Ama bunda CNN’in, Kanal D’nin, *Hürriyet*’in HDP’ye yarattığı sempatinin rolü olmadığını söyleyebilecek babayiğit var mı? Ser-

mayenin bir kesiminin, uluslararası burjuvazinin yayın organlarının desteğiyle, tercihini HDP’den yana kullanmış olmasının bir fark yaratacağını yadsıyabilir misiniz? Bu yayın organlarının “bölücü örgüt” retoriğini sürdürmesi ile Selahattin Demirtaş’ı sempatik göstermek için elinden geleni yapması arasında seçim sonuçları bakımından hiç fark yoktur diyen var mı?

Yani büyük burjuvazi kendi oyunu kullanmış, kitleleri de kendisiyle aynı yönde oy kullanmaya sevk etmiştir. Üstelik bu Erdoğan’ın burjuvaziye verdiği dilekçeye rağmen olmuştur. Birleşik Metal üyesi 15 bin işçinin grevinin ikinci gününde yasaklanması tam da böyle bir istidaydı! Erdoğan, MESS’in şahsında büyük burjuvaziye “beni destekle, işçiyi ezeyim” diyordu. Ama bu istida reddedildi! İşte Erdoğan’ın burjuvazi nezdindeki durumunu en iyi yansıtan gösterge.

Öyleyse bir sonuca ulaşıyoruz: **Erdoğan stratejik yenilgisini Gezi’de almıştır**. Türkiye solu Marksizm’le ilişkisini kopardığı için bunu kavrayamamış ve yüklenip devirmeye çalışacağına yüzünü parlamentarist seçim oyunlarına dönmüştür. Bu stratejik yenilgiye uğrayan Erdoğan’a taktik bir nefes alma süresi tanımıştır. Bu soluklanma sayesinde ki cumhurbaşkanlığına tırmanmıştır. Burjuvazinin “düzenli geçiş” stratejisi böylece amacına ulaşmıştır.

Bazıları diyecek ki, “söylediğin doğru ise, Erdoğan’ı şimdi devirebiliriz, ne fark eder?” Arada yitirilen hayatları bir an unutalım. Ama politika hep somuttur. Erdoğan’ı en zayıf olduğu zamanda devirmeye girişmediğimiz için şimdi o cumhurbaşkanı koltuğunda oturuyor. Ve düşmek için her şeyi yapacaktır! Türkiye’nin başına en büyük belaları bile açacaktır! Savaşa, Kürt savaşına ya da Ortadoğu’da Sünni-Şii savaşına hazır olun!